

CVETJE

z vrtov sv. Frančiška.

Časopis za naše verno ljudstvo,

zlasti za ude tretjega reda

sv. Frančiška.

XXXVI.

1.

Vsebina 1. zvezka:

	Stran		Stran
Oznanjevalec miru (pesem)	1	Napitnica	24
Za novo leto	1	Kratka molitvica sv. Frančiška	26
Naša zvezda	3	Dopisi:	
Papež Benedikt XV.	5	Tretji red v Celju	26
Sv. Štefan (slika)	8	Semič	28
Zmaga ljubezni (pesem)	8	Lembah	28
Bl. Rogerij, učenec sv. Frančiška	9	Brezje	28
Božje previdnosti nova pota v Stari		Cerklje pri Kranju	28
in stara pota v Novi zavezi	10	Razgled po serafinskem svetu	29
Kratka zgodovina III. reda	16	Priporočilo v molitev	30
Pot v nebesa	19	Zahvala za vslišano molitev	32
Abuna Soliman	21	Darovi	32
Bogoljubna Katarina Kosača	22		

Izhaja vsakega prvega v mesecu. Stane cel tečaj (12 zvezkov): 3.50 K.

Naslov za naročila: »Cvetje«, Kamnik, Kranjsko.

Tiska Ant. Slatnarjeva tiskarna.

Vabilo na naročbo »Cvetja«.

Izmed vseh uredniških dolžnosti je gotovo najtežja ta, da je treba vabiti ljudi, naj se naroče in naročajo na list. In zlasti še v današnjih dneh, ko imajo naši dobri Slovenci in Jugoslovani toliko stroškov na vse strani zaradi neizprosnih razmer, ki so posledice dolgotrajne vojske. Urednik »Cvetja« vse to vpoštevata, zaveda se pa tudi dobro, da tega nikakor ni kriva naša mlada država Jugoslavija, tudi ne naše ljudstvo: kar je vojska porinjala štiri dolga leta, tega ni možno pozidati v par mesecih!

Da naše meje še niso določene in povsem varne, da so naši vrli gorški Slovenci, naši mili Primorci ločeni od nas, to tudi »Cvetje« bridko čuti, v solnčni Gorici je stekla zibekka našemu listu, ondi je »Cvetje« preživelo otroško in mladeniško dobo!

Povišati je bilo treba naročnino, ker sicer ne moremo shajati; upravnštvo je tirjalo za nazaj, pri tem pa se je pomotoma dostavila tirjatev tudi nekaterim, ki so že plačali — bila je pomota pri upravi ali pa se je denarna pošiljatev na pošti zgubila vsled oviranih prometnih zvez — in tako se je »Cvetje« enemu ali drugemu kaj zamerilo. Bodi povedano, da nikomur nismo hoteli storiti krivice in škode. Prosimo tedaj blagohotnega oproščenja! — Ali naj po vsem tem še vabimo k naročbi? Ni drugače! Radi in neradi moramo biti nadležni in tako priporočamo »Cvetje« in »Serafinski koledar« za leto 1919. Stari naročniki, ostanite zvesti, če vam je mogoče, pridobivajte druge, oglasite se novi podporniki in naročniki, čim preje, tem bolje; kdor pa lista noče oziroma ne more imeti zanj, naj nam vsaj pravočasno sporoči!

Dobri Bog pa daj vsem skupaj, naročnikom in nenaročnikom, srečno in blagoslovljeno novo leto; molimo zlasti, da bi se naše meje ugodno rešile, da bo naša lepa Jugoslavija v vsakem oziru cela in zdrava!

Uredništvo in upravnštvo »Cvetja«.

FR. KRIZOSTOM:

Oznanjevavec miru.

Mogočne je pehnil Gospod
s prestola v jezi svoji . . .

„Otroci moji,
ste videli? Ste čuli
ječanje, zdihovanje? —
Na čelu berem vam bridkost.
Zakaj? — Minuli so viharji,
v meglo zavita je krvava dalja.“
»Kdo si, ki dramiš trudni svet?«
„Glasnik sem vélikega Kralja,
voditelj treh mogočnih čet.“

»Miru glasnik? — Francišek!
Poznam obličje tvoje sveto!«

Poljub na čelu je začutil vsak,
poljub za novo leto,
miru, ljubezni znak.*

Iz prsne rane šviga plamen
čarobni čez obzorje.
Pokojno, mirno
gori pred nami
ljubezni serafinske morje.

P. EVSTAHIJ:

Za novo leto.

epa je naša časna domovina, krasna bo naša mlada država, kadar
se bodo zacelile rane, ki jih je vsekala vojska.

Prišli bodo boljši, bolj veseli dnevi, radostno bodo donele
pesmi jugoslovanske, pesmi slovenske.

Ali sedanji rodovi bodo morali pretrpeti še mnogo žrtev —
razdejanje, zlasti ob naših mejah, je silno veliko. Svetovna vojska
je potrdila že staro resnico, da je mnogo lažje porušiti vasi in mesta kakor
pa jih spet pozidati.

Velike so naloge, ki nas čakajo v prihodnjih letih — upajmo, da bodo
leta miru! —

Vsak državljani naše Jugoslavije bo moral vestno vršiti vse dolžnosti v
službi časne domovine.

Tudi države in narodi imajo svoj poklic na zemlji. Blagor jim, ako spoznavajo edino pravega Boga ter spolnjujejo njegove zapovedi!

Dragi bratje in sestre v sv. Frančišku! Naša srca bijejo za sv. Cerkev in za našo narodno državo, za našo domovino. Svoj rod ljubimo, vendar pa ne sovražimo drugih; osebne mržnje in nevolje nočemo poznati, poznati hočemo le eno sovraštvo, sovraštvo do greha. Mirno in odločno si bomo prizadevali zanaprej ogibati se vsakega prostovoljnega prestopka: vsak dan si bomo naložili križ stanovskih skrbi in dolžnosti, vsak dan se znova pričeli zatajevati, kakor nas Gospod opominja.

Varovati se greha in vaditi se v čednostih, naravnih in nadnaravnih — kako veliko delo za slabotnega človeka!

Ako bomo pravični in sveti pred očmi vsevednega Boga, o tedaj bomo najbolj popolno ljubili časno domovino ter si ob enem zagotovili večno.

Po zgledu sv. Frančiška hočemo živeti. Učeni možje trdijo o njem, da je v čudoviti meri živel tudi za ta svet, za sv. Cerkev na zemlji, za sodobne in prihodnje človeške rodove. In vendar je imel sv. očak obrnjene svoje oči le proti nebesom, hrepenel je le po tem, kar je zgoraj, kjer je Kristus križani v slavi večnega Očeta.

Nesebična ljubezen do Boga ne izključuje urejene ljubezni do stvari, temuč obsega v sebi in oklepa vse čednosti in vrline, vse dolžnosti in vse delo, vse razmere in vse korake zemeljskega romanja, vse misli, želje, načrte in sklepe časnega poklica in stanu. Čista ljubezen do Boga radovoljno objame tudi križ, bridkost, bolečino, saj je Gospod v dneh poskušnje ravno tako veličasten in velik in torej vse naše ljubezni vreden kakor ob času radosti, kakor v jasnih serafinskih višinah! —

Tisoč in tisoč voščil in želja in misli bi vam imel povedati za novo leto, ali to mi ni možno, zato vam pa kličem, premili bratje in sestre III. reda, kličem iz cele duše vsem sedanjim in prihodnjim duhovnim otrokom sv. Frančiška:

„ljubezen božja naj živi in kraljuje v vaših srcih, milost Najvišjega bodi vaša sladka posest in lastnina!“

„Oblecite torej kot božji izvoljenci, sveti in ljubi, srce polno usmiljenja, dobrotljivost, ponižnost, skromnost, potrpežljivost, ter prenašajte drug drugega in odpuščajte, kadar ima kdo kako pritožbo proti komu. Kakor je Kristus nam odpustil, tako tudi vi. Na vse to oblecite ljubezen, ki je vez popolnosti. In Kristusov mir vam razveseljuj srce . . . ! In vse, karkoli storite v besedi ali dejanju, vse storite v imenu Gospoda Jezusa, zahvaljevaje Boga Očeta po njem!“ (Kol. 3, 12 — 17). —

Naša zvezda.

ideli smo njegovo zvezdo na Jutrovem in smo ga prišli moliti" (Mat. 2, 2), tako so govorili trije Modri, ali kakor navadno pravimo sv. trije Kralji, Herodu, ko so iskali v Jeruzalemu novorojenega Kralja judovskega. Zvezda se je prikazala Modrim na Jutrovem in spoznali so njen pomen, spoznali so, da se je rodil tako dolgo in tako željno pričakovani Zveličar sveta.

Pomudiva se tudi midva, ljubi bravec, malo pri tej zvezdi! Zvezdoznanci pravijo, da je bila ta zvezda neka izredna nebna prikazen, ki je imela posebno obliko — trdijo, da je bila zvezda repatica — in tudi njen sijaj je bil drugačen, kakor sijaj drugih zvezdâ. Ta svetla zvezda torej je kazala pot sv. trem Kraljem, ko so iskali novorojenega Zveličarja. „In glej, zvezda, ki so jo videli na Jutrovem, je šla pred njimi, dokler da je prišla in obstala zgoraj, kjer je bilo dete“ (Mat. 2, 9). Jaz pa ti hočem, ljubl bravec, pokazati drugo zvezdo, zvezdo, ki ti ravno tako kaže našega Zveličarja, onega večno mladega Kralja naših src, ki so ga trije Modri kot majhno dete molili, hočem ti pokazati zvezdo, ki obliva s svojim jasnim sijem noč in dan tabernakeljne v naših cerkvah — večno luč.

Kakor je obstala zvezda v Betlehemu nad hišo, kjer je bivalo božje Dete, tako sveti sedaj naša zvezda, večna luč, pred tabernakelnom, kjer prebiva ravno tisti Jezus v najsvetejšem zakramentu, ki so ga Modri molili v Betlehemu. — In ves svet ve, ali vsaj vedeti bi moral, kaj pomeni naša zvezda — večna luč pred Najsvetejšim. Vendar pa, koliko jih je, ki so podobni Modrim, koliko je takih, ki vstopijo, molijo in darujejo? Ali jih je mnogo? Res, hvala Bogu, ni malo število tistih pobožnih in blagih duš, ki se zaupljivo ozirajo na to svetlo zvezdo vodnico, ki dan na dan na vse zgodaj vstajajo in ob vsakem, tudi še tako slabem vremenu hite v cerkev, da počaste in sprejmejo v sv. obhajilu svojega Kralja in Boga. To so duše, ki ne iščejo in ne najdejo nikjer drugje na svetu večjega veselja, kakor tam v skrivnostnem blesku večne luči — pri ljubem Jezusu. Svet jih sicer mnogo-krat zaničuje in prezira, ali one so srečne. Zakaj, kje ima svet kako sredstvo, ki bi moglo te pobožne duše zadovoljiti, kje ima zvezdo tako ljubeznivo, tako skrivnostno zvezdo, ki bi ob njenem blesku človek občutil toliko nedolžne sreče, kakor jo občuti pobožna duša ob blesku naše zvezde — večne luči?! O svet, gotovo bi zavidal te pobožne duše, ko bi mogel okusiti njih blaženost! Toda kje iščeš ti svojo srečo? Vem, srečen bi bil rad, v miru bi rad živel, toda vse to iščeš tam, kjer tega gotovo ne boš dobil — v grehu. Ali je mogoče postal res greh tvoja zvesta vodnica, greh, ki se ž njim vedno in vedno ponašaš?! Nespametno, prav nespametno delaš! Poglej rajši na našo zvezdo - večno luč, saj miglja vsem brez izjeme tako milo in prijazno

saj vabi vse tako ljubeznivo k sebi: „Pridite k meni vsi!“ (Mat. 11, 28). In to je zvezda vedno jasna, vedno svetla, zvezda, ki je nikoli ne zakrije teman oblak, kakor tako lepo pravi naš pesnik:

»Kadar skrite spe vse zvezde,
ena zvezda se ne skrije:
večna luč iz gorske cerkve
mirno skozi šumo sije.«*

Gotovo vam bo, ljubi bravci, že znano ime Kordule Peregrine, saj je pred par leti naše „Cvetje“ o priliki njene smrti pisalo o njej. Kordula Peregrina je bila sloveča nemška pesnica in tretjerednica sv. Frančiška. Bila je hči protestantovskega duhovnika, pastora — torej protestantinja. Ali protestantovska vera je ni mogla zadovoljiti. Neka neznana moč ji je vedno šepetala, naj se oklene prave vere. Posrečilo se ji je pregovoriti svojega očeta, da jo je na največje veselje nekega dne peljal v katoliško cerkev k sv. maši. Ko je prvič prišla v katoliško cerkev, piše pozneje sama, prvič se približala blesku večne luči in začutila skrivnostno pihljanje od oltarja, tedaj ji je bilo tisti trenotek jasno, po čem je hrepenela njena duša tako goreče, kakor koprni jelen po mrzli studenčnici, kaj je vkljub najobilnejši zemeljski sreči tako bridko pogrešala — osebno bližino, telesno pričujočnost živega Boga, ki o njej protestantje nič ne vedo in nič vedeti nočejo. Od te prve ure, ki jo je Kordula prebila v katoliški cerkvi ter prvič zagledala ljubeznivi sijaj naše mile zvezde, večne luči, od te ure je bilo njeno srce kar priklenjeno na tabernakelj. Najlepše pesmi je zlagala na čast Jezusu v presvetem Rešnjem Telesu in o večni luči, kar nam kaže zbirka njenih poezij pod imenom „Kaj večna luč pripoveduje“. (Was das ewige Licht erzählt).

Koliko je morala uboga Kordula radi svojega prepričanja pretrpeti, si lahko mislimo. Oče, protestantovski pastor, se je na vso moč vstavljal svoji hčeri dovoliti vstop v katoliško cerkev. Ali Kordula je bila v svojem sklepu trdna in stanovitna. Kar je imela najljubšega in najdražjega, očeta mater in sorodnike, srečno življenje v domači hiši, vse je rajši zapustila, kakor da bi bila zavrgla svoje prepričanje in vero, ki jo je spoznala za pravo in šla je, kamor ji je kazala zvezda-večna luč. Pretrgala je vse vezi z domačo hišo, brez dediščine se je napotila po svetu, samo da je lahko sledila zvezdi, večni luči. Brez vsake podpore, ločena za vedno od doma je morala prestati marsikatero britkost. Dalje časa je služila kot navadna dekla in prišel je celo dan, ko je od hiše do hiše tudi take službe zastonj iskala. To je bil sicer najtežji dan njenega življenja, kakor sama piše, toda v to temo ji je svetila, zatrjuje dalje, ljubezniva zvezda-večna luč, luč, ki so v primeri z njo vse druge luči na svetu le slaba senca. In tako je bila v srcu zadovoljna, srečna in vesela; skrivnosten blesk mile zvezdice, večne luči in bližina živega Boga ji je tisoč in milijonkrat nadomestila vso srečo in vse dobrote minljivega sveta.

Ta zgled naj bo dokaz, kako mogočno vleče večna luč človeška srca k sebi in kako vabi in kliče celo krivoverce. — In nas katoličanov, nas —

* Silvín Sardenko: »Šotor miru«, str. 28.

sinov in hčera sv. Frančiška, tistega sv. Frančiška, ki je ves gorel za presveti Zakrament — nas ne bi privabila v naših potrebah in zadevah, predvsem pa v naši največji potrebi, ki je zveličanje naše duše?!

Kristjani, tretjeredniki, opustite temno pot greha in strasti in pojdite, kamer vas kliče in vabi ta mila zvezdica, pojdite za njo z veseljem, kakor so šli Modri z Jutrovega — in našli boste prav tistega Kralja, prav tistega večno mladega Kralja, ki so ga našli oni . . .

Pridite, molimo ga! — — —

P. NIKODEM:

Papež Benedikt XV.

VI. Kjezi je podeljena bolonjska nadškofija.*

letom 1909 se začne nova doba v Kjezovem življenju. Popolnoma nepričakovano ga je namreč Pij X. proti koncu leta 1908 imenoval za nadškofa v Bolonji.

»Bil sem — pripoveduje neki rimski prelat — sprejet od Pija X. in z nasmehom mi je rekel: 'Torej časniki so imenovali nuncija za Madrid?'

„Vsaj govori se tako. sveti oče.“ — „In ta je?“ Jaz sem molčal. Papež nato: „Le na dan ž njim! Ako sem prav slišal, se govori o monsinjoru Kjezi? Pa niso li pisali časniki obenem tudi, koga sem imenoval za nadškofa v Bolonji?“

„Ne, sveti oče.“ — „Časniki ne znajo ugeniti.“ In Pij X. se je zopet nasmehnil in rekel: „Kjeza bo v Bolonji ko nadškof na svojem mestu.“

V konzistoriju dne 16. decembra 1907 je Pij X. imenoval Jakoba della Chiesa za nadškofa v Bolonji in šest dni pozneje mu je — čuteč, da je naložil zaslužnemu prelatu težko žrtev in breme — hotel dati znamenje svoje naklonjenosti s tem, da mu je v sikstinski kapeli osebno podelil škofovsko posvečenje in mu še podaril dragocen škofovski prstan in škofovsko pastirsko palico.

Za novega nadškofa je bilo slovo od Rima ne majhna žrtev. Rim mu je postal druga domovina, ki je na njo skozi 30 let prirastel s tisoč koreninami. Vendar se je ponižno uklonil papeževi želji. In kedo zdaj ne hvali previdnosti božje, da je to žrtev od Kjeze zahtevala, preden ga je poklicala na Petrov prestol? Prihodnji papež se je moral vživeti tudi v višjepastirstvo!

* Nadaljevanje. Glej lanski tečaj.

Že 8. januarja 1908 je novi nadškof bolonjski v slovo pogostil dvorno gospodo kakor uradništvo državnega tajništva v svojem stanovanju. Vendar je moral odhoda čakati še nad mesec dni; zakaj v Italiji more od papeža imenovani škof nastopiti le, ako tudi vlada dá svoje dovoljenje („eksekvatur“). Vladi pa dolgotrajni sodelavec kardinala Rampóle ni bil ljuba oseba. Še le 9. februarja je kralj podpisal dovoljenje.

Dne 10. februarja je nadškof poslal svojim škofljanom svoj prvi pastirski list; in istega dne je svoje imenovanje naznanil mestnemu županstvu v Bolonji. Čez dva dni je dobil stvaren in prijazen odgovor.

Pastirski list je po obliki in vsebini mojstersko delo. Nadškof najprej omenja, kako da je v popolnoma drugi in težaven delokrog poklican; ali Bog, ki mu je breme naložil, mu ga bo pomagal nositi. Nato nadškof slika, kako si predstavlja svojo nalogo. Škof mora biti pastir, ki vodi svojo čredo na dobro pašo in k bistrim studencem; paziti mu je na njo, ščititi in braniti jo mora pred volkovi. Ali več ko pastir mora biti škof, biti mora oče, ki svojo družino in vsakega posameznega svojih otrok ljubi z nežno ljubeznijo, ki skrbi za njih vzgojo, jih tolaži v nadlogi in žalosti. Le tako bo izpolnjeval opomin svetega Gregorja Velikega: „Ako ti je drago ime oče, delaj mu čast, v dejanjih ga kaži!“ Nasproti pa tudi škof pričakuje, da mu bodo verniki, kakor čreda pastirju, sledili in vračali ljubezen, kakor otroci očetu. — Nato se nadškof obrača do stolnega kapiteljna, do župnikov, redovnikov in bogoslovcev — semeniščnikov.

Dne 10. februarja se je k odhodu novega nadškofa zbralo okrog šestdeset oseb na kolodvoru. Nadškofa je spremljal novi tajnik Migone, prej vodja dženoveške narodne cerkve v Rimu.

Iz Rima je odpotoval najprej v Dženovo, kjer ga je na kolodvoru pozdravil tamošnji nadškof (Pulčiano) z duhovščino in plemstvom. Nato se je odpeljal v Pelje, kjer je delil sveto birmo; 12. februarja se je odzval povabilu Kolumbovega društva (Associazione letteraria scientifica di Colombo), ki mu je podarilo dragocen škofovski prstan. Dne 17. februarja je nastopil skozi Turin pot v Bolonjo, v novo domovino.

Kakšne misli so ga glede bodočnosti pač navdajale med osemurno vožnjo? Kardinal Svampa, njegov (10. avgusta 1907 umrl) prednik je bil trinajst let (od 1894.) nadškof. Je li odločena njemu krajša ali daljša doba? Bo li našel ob njegovi strani počitek na velikem bolonjskem pokopališču v Čertozi? (Človek obrača, Bog obrne.) Cerkvene razmere v Bolonji mu niso neznane. Ve, kako plodonosno je tam deloval njegov prednik, ne čaka ga od plevela in trnja preraščeno in zanemarjeno polje, kjer mu bo zasaditi lopato delavnosti. Duhovščina mu bo šla — o tem je prepričan — vdano in pokorno na roko. Verni ga pričakujejo z ljubeznipolnim srcem ko svojega očeta in pastirja. Društveno življenje, zlasti dobrodelno, je v Bolonji razvito lepše kakor drugod v mestih. To je res, da mu pot ne bo vsepovsod z rožicami nastlana. Kakor v vseh velikih italijanskih mestih se je tudi v Bolonji razpasla duhovništvu nasprotna liberalna stranka. Zraven še socijalni demokratje in anarhisti, polni smrtnega sovraštva do cerkve! In, kakor drugod,

tudi v Bolonji nekateri kričači hujskajo nerazsodno druhal in vlečejo za seboj. Liberalci imajo v mestnem starešinstvu, kakor drugod v Italiji, večino; nasproti vernemu ljudstvu morajo vendarle kolikor toliko brzdati svoja nagnjenja in modremu škofu je mogoče braniti z uspehom cerkvene pravice.

Ko se je vlak v Bolonji ustavil, je novi nadškof z veselim zaupanjem stopil na tla svoje nove domovine.

Bolonia je staroslavno, eno najbogatejših mest v Italiji. Glede umetnosti Bolonia ne zaostaja za nobenim mestom Italije. Lepe cerkve, krasne stavbe! In bogata je tudi na slikah starih in novejših mojstrov. Biser pa je Rafaelova sveta Cecilija, shranjena v „akademiji lepih umetnosti“.

Cela bolonjska škofija šteje sedemstotisoč duš (mesto samo dvestotisoč). V mestu deluje sto petdeset svetovnih duhovnikov v pet in dvajsetih župnijah, na deželi pa šest sto svetovnih duhovnikov v tri sto pet in sedemdesetih župnijah. V škofiji je devetnajst moških in osem in sedemdeset ženskih samostanov. Škofijsko semenišče za nižje in višje šole šteje štiri in dvajset profesorjev in sto štirinajst gojencev.

V nedeljo, dne 23. februarja je Kjeza slovesno nastopil svojo škofijo. Bil je lep pomladanski dan. V ulicah, ki vodijo h gotiški prestolnici sv. Petronija (po velikosti ladje na šestem mestu za sv. Petrom v Rimu) je bilo živahno gibanje vernikov iz mesta in dežele. Katedrala je bila že edno uro pred začetkom slovesnosti polna do zadnjega prostorčka. Iz škofovske kapele, kjer so odpeli „Nono“ (t. j. „deveto uro“ cerkvenih molitev) se je ob deseti uri pomikala duhovščina z novim nadškofom, ki je stopal pod dragočnim „nebo“ z mitro na glavi.

Po zahvalni pesmi „Te Deum“ je stopil novi nadpastir na leco. Ni se mogel premagati, da ne bi bil omenil, koliko težkoč mu je delala vlada, preden je mogel zasesti nadškofovsko stolico; potem mu je pa — opiraje se na prve besede „Te Deuma“ — teklen govor poln svete gorečnosti do nove službe, kakor poln zaupanja na Boga in poln ljubezni do svojih ovčic. Vedel je, kakor že omenjeno, da škofija ne šteje samo zvestih in gorečih vernikov, temuč tudi mlačne in cerkvi sovražne ljudi; in ako bi mu ne bilo znano, mu je povedal to zagrizen članek nekega liberalnega časnika („Resto del carlino“) v odprtem pismu na nadškofa.

Obema mestnima ubožnima hišama je nadpastir podaril dvatisoč lir za slavnostni obed ob svojem vходу.

Prvi obisk naslednje jutro je veljal Materi božji stražarki („della guardia“) visoko na gori nad Bolonjo, kjer je maševal, in v Čertozo, mestno pokopališče, kjer je molil na grobu svojega prednika, kardinala Svampe. Popoldne je obiskal prefekta, župana, sodnijskega predsednika in vojaškega generala; povsod je bil sprejet z najvišimi častmi. Sprejemi in vračanje obiskov so se nepretrgoma nadaljevali tudi še v sledečih dneh. Zjutraj je maševal v mestnih, tudi samostanskih cerkvah. Brž za temi je obiskal razna katoliška društva. Povsod je imel priliko spregovoriti nekoliko očetovskih besed.

Velesovo, Kremser-Schmidt: Sv. Štefan.

P. EVSTAHIJ:

Zmaga ljubezni.

O močne vere jasni vzor,
v bolesti ko drhti telo,
pogled se dviga tvoj navzgor,
odprto jasno zreš nebo,
dijakon čisti, sveti! —

Že čaka Jezus, božji Sin:
„ostani, Štefan, meni zvest,
prestol prelepi vrh višin
za vselej tvoja bo posest,
v poskušnji srčen bodi!“

— In kameni frčé naprej,
nevere besna moč divja — —
„Gospod, ne šteje jim v greh, ne šteje!“
visoko plane žar srca,
ljubezni zmaga mila! — —

Praznujemo tvoj slavni god:
za Krista prvi dal si kri,
daritev je sprejel Gospod,
na veke venec tvoj žari,
pozdrave sprejmi naše! —

P. ALFONZ FURLAN:

Bl. Rogerij, učenec sv. Frančiška.*

leta 1216. je sv. Frančišek Serafinski pridigoval v Boloniji; vse ga je pazljivo poslušalo. Njegove besede so tako presunjevale poslušavce, da so mnogi sklenili spremeniti svoje slabo življenje, delati pokoro za svoje grehe in živeti po njegovem zgledu. Veliko ga jih je prosilo, da naj jih sprejme v svoj red; med njimi je bil tudi plemenit mladenič Rogerij. Sv. Frančišek ga sprejme, mu dá redovno obleko in mu reče: „Ti boš stregel bratom.“ Rogerij se je zvesto ravnal po njegovih naukih in je jako napredoval v popolnosti in svetosti. Zato ga je sv. Frančišek postavil za predstojnika vseh samostanov v pokrajini Marke na Laškem in ga dal bl. Filipi Marerijski za spovednika, katero je modro in previdno vodil po poti prave popolnosti do njene svete smrti. Hudi duh mu je delal velike skušnjave; šepetal mu je, da bo pogubljen in da zato ne mara zanj sv. Frančišek. Te skušnjave je skušal pregnati s postom, bičanjem in molitvijo, pa vse to se mu je zdelo zastoj. Vedno bolj se mu je zdelo, da ga je Bog zapustil in da bo zato pogubljen. Odloči se iti v Asiz k sv. Frančišku in si misti, ako me bo vesel sprejel, bo znamenje, da me Bog ni zapustil. Bog razodene to sv. Frančišku, ki je takrat bolehen živel pri asiškem škofu. Ko je prišel v Asiz, mu pošlje Frančišek naproti dva svoja tovariša, ki naj ga prav prijazno sprejmeta in k njemu pripeljeta. Ta ga objame, mu naredi križ na čelu, ga poljubi in mu reče: „Rogerij, moj predragi sin, ta skušnjava je za te veliko zasluženje in korist!“ Nato je skušnjava izginila in ga ni več nadlegovala. Sv. Frančišek ga je pridržal pri sebi v postrežbo do svoje smrti. Svojega duhovnega očeta, sv. Frančiška, je posebno posnemal v njegovem uboštvu; razen redovne obleke ni hotel nobene reči imeti. Umrli je 5. januarja 1237. Papež Gregor IX. je dovolil njemu na čast sveto mašo in redovne molitve in papež Benedikt XIV. je razširil to češčenje na ves frančiškanski red.

Dve poti peljeta s tega sveta v večnost; ena je prostorna, gladka, ravna in pelje v pogubljenje; „veliko jih je,“ pravi Kristus, kateri po nji hodijo.“ (Mat. 7, 13). Druga pot je tesna, strma, trnjeva, ki pa pelje v življenje, v nebesa, in „malo jih je, kateri jo najdejo,“ pravi Zveličar pri sv. Mateju (7, 14). Na eni teh dveh poti si tudi ti, blagovoljni bravec. Ustvarjen si za nebesa, ako pa hočeš vanje priti, se moraš okleniti ozke, strme in trnjeve poti. Ako hočeš varno hoditi po ti ostri poti, treba najprej, da dobro očistiš in opereš svojo vest z dolgo spovedjo. Ta je za vse koristna, nekaterim je pa naravnost potrebna, ako se hočejo zveličati; tistim namreč, ki so slabo opravljali svete spovedi, ker so morebiti zamolčali kak smrtni greh, ali so se spovedovali brez kesanja, brez poboljšanja; onim, ki jih hudobni duh

* Cfr. »L' Aureola serafica«, 1898.

slepi, da nočejo povrniti ukradene reči, popraviti storjene škode, tistim, ki živé v sovraštvu in se nočejo spraviti ali živijo v grešni priložnosti. Vsem takim je dobra dolga spoved neogibno potrebna, ako se želijo zveličati; drugim pa, ki se niso nevredno spovedovali, je zelo koristna, ker prinese dušni mir. Ako si dobro opravil dolgo spoved, si se še enkrat obtožil vseh grehov svojega življenja, vse si dobro obžaloval, lahko tedaj upaš, da so ti vsaj zdaj vsi grehi odpuščeni, da so popravljene vse svete spovedi in sveta obhajila, ako si jih morebiti ne vede nevredno prejemal. Enkrat dobro opravljene dolge spovedi ni treba več ponavljati, posebno, ako ti spovednik odsvetuje ali celo prepové.

Po dobro opravljeni dolgi spovedi kreneš na pravo stezo, ki pelje v nebesa. Na prvem delu te poti moraš očiščevati svojo dušo najprej velikih, smrtnih grehov, slabih, grešnih navad in sicer najprej zunanjih smrtnih grehov, katere drugi vidijo, potem pa notranjih, katerih nobeden drugi ne vidi, kakor Bog sam. Ta del poti imenujejo učitelji pobožnega življenja očiščevalno pot ali pot začetnikov.

P. JERONIM KNOBLEHAR:

Božje previdnosti nova pota v Stari in stara pota v Novi zavezi.

visokost bogastva božje modrosti in znanja! Kako nezapopadljive so njegove sodbe in neizvedna njegova pota! Zakaj kedo je spoznal misel Gospodovo ali kedo je bil njegov svetovavec? (Rim. 11, 33. 34).

Te besede sv. Pavla nam prihajajo na misel, ko gledamo veliko gorje, ki ga je prinesla vojska ubogemu človeštvu. Čemu je Bog vse to pripustil? Kako je mogel v svoji vsevednosti trpeti, da se je vsled vojske hudobija sveta tako razpasla? Ali je morebiti le-ta manjša, nego je bila pred vesoljnim potopom? Ali je Bog tudi sedaj pustil „naj vsa ljudstva gredo svoja pota“, kakor pravi sv. Pavel (Djanje apost. 14, 15), naj se hudobija sama vje? Naj li človeštvo po trpljenju spozna, kam je zabredlo s svojo „nadkulturo“, ki naj bi mu nadomeščala vero v Boga, v previdnost božjo? Da, previdnost božjo so ljudje tajili, so hoteli biti sami sebi bog, zato jih je Gospod Bog udaril s slepoto, kakor nekdaj človeški rod ob času Noeta in poznejših očakov. V tej dušni slepoti si niso znali več pomagati, ne kod ne kam in so si zaželeli Odrešenika.

Odrešenik je prišel: očaki so bili opravičeni in rešeni po veri v njega pred njegovim prihodom, človeški rod si išči dandanes opravičenja in rešenja po veri v njega, ki je med nami, ki po neumljivih sklepih svoje modrosti pripušča hudobijo in trpljenje sveta zato, da bi tudi mi prišli k spoznanju svoje grešnosti, pa tudi k zaupanju v božjo previdnost v sedanjih žalostnih časih. —

„Vse, kar je pisano, je v naše podučenje pisano,“ pravi sv. Pavel. Očaki Stare zaveze so nam vzgled vere v božjo previdnost. V naslednjem hočemo iti v šolo k tem sv. možem, učiti se zaupanja v božjo previdnost, pa tudi ljubezni do Boga, ki zna slabo obračati sebi v čast in nam v dobro.

1. Abraham.

Vesoljni potop je sicer uničil hudobijo malikovavstva in spridenosti na zemlji, ni pa ozdravil in izboljšal v izvirnem grehu okuženega človeškega duha. Noe in njegova družina je gojila sicer vero v pravega edinega Boga, vsemogočnega Stvarnika nebes in zemlje. Toda kaj, ko tudi na opletem, čistem vrtu zopet začne poganjati plevel iz zaostalih korenin. Tako je tudi iz korenin hudega človeškega nagnjenja, ki ga je v človeku pustil izvirni greh, začelo na novo poganjati strupeno zelišče spridenosti, se razrastlo in zadušilo plemenita, mlada drevesca pravovernih iz Noetovega zaroda. Človeštvo je zopet zabredlo v malikovanje: namestu pravega Boga je zopet častilo solnce in luno, ljudi in živali in tudi podobe iz zlata in srebra in kamna in lesa, ali kakor pravi sv. Pavel (Rim. 1, 23) „Slavo neminljivega Boga so zamenjali s podobo in kipom minljivega človeka, pa tudi ptic in čveteronožnih in lazečih živali!“

Kaj pa sedaj? Naj li Bog zopet s silo zatre človeka in njegovo spridenost? Enkrat je tako storil, pa ni pomagalo; v drugič ni tega več poskusil, ampak je pustil, „naj vsa ljudstva gredo svoja pota“, kakor pravi sv. Pavel, (Djanje apost. 14, 15) naj se hudobija sama vje. In vjedla se je sama! Človeštvo je v sužnosti satana spoznalo, kam je zabredlo, kako nesrečno je njegovo stanje, kakor nam je le-to tako lepo popisal Gospod sam v priliki o zgubljenem sinu!

Vkljub splošnemu malikovanju pa Bog ni pripustil, da bi bila ugasnila zadnja iskrica božjega razodenja o edinem, pravem Bogu. Če tudi je Bog pustil ljudstva hoditi svoja pota, vendar se jim je, po besedah sv. Pavla, „dal spoznati v tem, da jim je dobrote delil iz nebes, jim dal dež in rodovitne čase in jim je z jedjo in veseljem napolnjeval njih srce.“ (Dj. ap. 14, 15). Pa tudi „v vesti se jim je oglašal in jih svaril zaradi njih grehov!“ (Rim. 2, 15).

Dalje, obujal jim je može, polne modrosti in naravnega bogospoznanja: le-ti so živeli po naravni postavi božji, zapisani jim od Boga v srce, le-ti so po pameti od Boga razsvetljeni, prišli do spoznanja, da more biti le en sam pravi Bog. V njih je prvotno, Adamu v raju dano, božje razodenje našlo svoje varihe.

Eden teh mož je bil Abraham, ki ga sv. pismo „očeta vernih“ imenuje. (Rim. 4, 11). To je eden izmed tistih mož, iz čigar življenja se najprvo hočemo učiti, kako je Bog človeški rod po poti svoje božje previdnosti vodil do odrešenja.

1) Abraham je živel v mestu Ur na Kaldejskem, v Babiloniji, okoli 2000 let pred Kr. (2150—1975). Babilonija je bila malikovavska dežela.

Iz knjige Jozvetove (24, 2) vemo, da je malikovanje zašlo celo v družino Abrahamovega očeta Tare. Abraham pa je hotel zvest ostati pravemu Bogu: seveda je bilo to težko v sredi splošnega malikovanja in slabih zgledov celó v domači, očetovi hiši.

Sedaj je Bog posegel vmes. Ukazal je Abrahamu (Gen. 12, 1 in nasl.): „Pojdi iz svoje dežele, in iz svojega sorodstva in iz hiše tvojega očeta in pridi v deželo, ki ti jo bom pokazal. In naredil te bom v veliko ljudstvo in te blagoslovil in bom veliko naredil tvoje ime... in v tebi bodo blagoslovljeni vsi rodovi zemlje!“

Za Abrahama je bilo to božje povelje gotovo huda poskušnja: svoj dom naj zapusti, očeta, mater, brate, prijatelje in znance naj zapusti in naj gre v deželo, katere ime bo še le potoma zvedel. Kako živa je bila pač njegova vera, da je to božje povelje takoj spolnil: vzel je ženo, Lota, sina rajnega brata Arana, — svojih otrok takrat še ni imel, dasiravno je bil 75 let star, — zbral svoje hlapce in dekle in črede in odrinil v božji, tuji svet.

Zakaj ga je Bog odpoklical od tam? Zato, da bi ga rešil nevarnosti malikovavskega greha. Težko je bilo Abrahamu vse ljubo in drago zapustiti: toda vedel je verni mož, kako spridenost malikovavstva razjeda celo že očetovo hišo, kako ji je že njegov brat Nahor zapadel, kako je tudi njemu, Abrahamu, čedalje težje vstavljati se zapeljevanju. Vstal je, šel je proč na božje povelje.

Glej, tretjerednik, kako lep zgled ti daje s tem sv. očak! Postavi se, o kristjan zraven njega! Ti dobro poznaš svojo slabost in veš, da se ne moreš meriti z njegovo zvestobo do Boga: živiš pa morebiti v nevarnosti greha, morebiti si v nevarnosti že večkrat podlegel, pa si ne daš dopovedati, da kdor nevarnost ljubi, se v njej pogubi.

Nimajo zastoj učenci bogoljubnega življenja tako prostovoljno predrzno bivanje v bližini greha za očitno znamenje nepopolnosti vkljub vsem spovedim in smrt v tej bližini greha za skoraj gotovo, nezmotljivo znamenje večne pogube.

Čuješ to? — Abraham je ubogal Boga in šel proč od nevarnosti; niti njega ni Bog imel za zadosti trdnega v veri in čednosti; ti pa hočeš biti v nevarnosti greha trdnjši? Si li ti večji, nego oče Abraham?!

2) „Pridi v deželo, ki ti jo bom pokazal!“ se je glasilo božje povelje. Zakaj pa ni Bog Abrahamu povedal imena te dežele takoj spočetka?

En naravni vzrok zato bi bil morebiti isti, kakor n. pr. v vojski (dandaneš) vojakom ne povedo, kam se peljejo z vlakom, — ne povedo zaradi varnosti, da bi se prezgodaj ne zvedelo. Tudi Abraham je odšel neznano kam, zato da bi njegovi domači ne zvedeli prezgodaj in ga morebiti ne ovirali pri izvrševanju božjega povelja. — Toda tudi nadnaraven je bil vzrok, da Abraham ni vedel, kam da potuje. Bog je hotel Abrahamovo zvestobo v veri poskusiti: Abraham naj bi v djanju pokazal, da popolnoma zaupa v božjo previdnost.

Abraham je na tej neznani poti podoba našega življenja. Božja previdnost nas vodi skozi življenje. In da je edino ta pot prava, po kateri nas vodi roka božja, nam vera pravi in nas življenska skušnja uči. Seveda pota božje previdnosti in modrosti se dostikrat ne vjemajo s potmi, ki nam jih naša pamet opisuje kot prava. Da je Bog rešil Izraelce sužnosti, jih je iz rodovitne gesenske dežele peljal v peščeno puščavo: Izraelci so seveda godrnjali; da jim je dal v puščavi pitne vode, je ukazal Mojzesu, naj s palico vdari po skali; Mojzes je seveda dvojil o uspehu. Da je Jona prišel, pokoro pridigat v Ninive, ga je morala prej riba požreti v Sredozemeljskem morju; da so modri z Jutrovega našli novorojenega kralja Judov, so morali priti najprvo v hišo njegovega največega sovražnika, Heroda.

To so pota božje previdnosti, čudovita sicer in človeku nerazumljiva, pripeljala pa so k cilju.

Abraham jih sicer ni videl, ker je živel mnogo prej, toraj njemu niso mogla biti v dokaz božje previdnosti. Vendar se je v živi veri dal voditi od te previdnosti: vsak korak v neznano mu deželo, kam ga je Bog klical, je bil novo djanje njegove vere. Naj se li čudimo, da ga je Bog zato tako cenil?

Kristjan! uči se od Abrahama žive vere v božjo previdnost! ne takrat, ko se je njegova volja v dnevih sreče in zadovoljnosti zlagala z božjo voljo, ti bodi Abraham v zgled, ampak v dneh, ko praviš: „ne dopadejo mi“! — se uči posnemati ga v živi veri v božjo previdnost.

3) Božja roka je vodila Abrahama iz Kaldeje, babilonske dežele, 1100 km daleč v Haran, današnjo Mezopotamijo v bližino Evfrata in Tigrisa, kjer so bili v sedanji vojski boji med Turki in Angleži; odtod pa še 750 km do Kanaanske dežele, sedanje Palestine.

Tu se je Abraham s svojo družino in s čredami najprvo naselil v Si-hemu, kjer je pozneje njegov vnuk, očak Jakob, skopal vodnjak, ob katerem je Jezus govoril s Samarijanko. Tu se je Bog Abrahamu prikazal in mu rekel:

„Glej, to deželo hočem dati tebi in tvojemu zarodu!“

Bila je krasna ta dežela in rodovitna, kakor smo jo opisali v Cvetju l. 1916, zv. 9. str. 275. Stanovali pa so v njej malikoyavski Kanaanci, ki so bili poljedelci, torej stalno naseljeni, medtem ko je bil Abraham nomad, pastir, ki se je selil iz kraja v kraj po razmerah pašë za svoje črede. Le-tem Kanaancem seveda ni bilo všeč, da je Abraham pripeljal svoje črede v njihove

kraje: torej ni čuda, da so mu bili sovražni. Abraham tudi ni mogel dolgo gledati njihovih malikovavskih gnjusob: vsled tega je zopet zapustil sihemske pokrajine in odšel proti jugu v kraje Betela v bližino Jeruzalema. V Betelu je imel pozneje njegov vnuk Jakob tisto prikazen o božji lestvi.

Kako dolgo je Abraham bival v Betelu, nam sv. pismo ne pove. Pač pa pravi, da je tudi tukaj, kakor prej že v Sihemu, postavil oltar in na njem daroval pravemu Bogu. Tudi tu so bivali malikovavci.

Malikovavski prebivalci so se čudili njegovi veri v enega Boga in njegovemu načinu bogočastja. Abraham je imel pri tem priliko, z besedo in zgledom pravičnega življenja dokazovati jim nespamet njihovega malikovanja. Bil je pač tudi v tem predpoda Mesije, ki je judovsko ljudstvo, Abrahamove sinove, učil, kako hoče Bog češčen biti, namreč v duhu in resnici, ne pa s strastmi mesa in lažmi malikovavstva, ki so jim bili udani Kananejci.

4) Prigodilo se je pa, da je lakota nastala v tisti deželi. Dežja ni bilo o pravem času, setev ni uspela, trava po pašnikih se je vsušila: ne ljudje, ne živina niso imeli kaj jesti.

Lehko se nam je dandanes zamisliti v stisko tistih dni! Glejte jo ubogo družino, s kopico otrok, in malo zaslužka pri strašni draginji! To je hudo! Okoli očaka Abrahama pa klaverno hodi na stotine lačnih njegovih ljudi, odraslih in otrok: vse hoče imeti kruha! Kje naj ga Abraham vzame? Zunaj šotorišča pa se čuje žalostno mukanje lačne in žejne živine, gromovito rjojenje kamel in slabotno meketanje sestrane drobnice. Od nikoder pomoči!

Ubogi Abraham! Iz dežele, v katero ga je Bog pripeljal, ga lakota goni. Čudno! iz bogate Babilonije na siromašno kanaansko, judejsko planoto, ga je Bog poslal, kakor pozneje njegove sinove iz rodovitnega Egipta v nerodovito puščavo! In zdaj je videti, kakor da je Bog sploh pozabil na Abrahama. Dežela okoli njega je izsušena in prazna. Je-li pa tudi izsušena Abrahamova duša? suh v njej tudi studenec Abrahamovega zaupanja v Boga?

Kje je sedaj Bog, ki se mu je v srečnih časih večkrat prikazal?

Očaka Noeta je Bog z družino vred zaprl v ladijo in jo prepustil valovju. Že je minilo skoraj štirideset dni. Obupni glasovi potapljačih se ljudi in živali so potihnili. Dež še vedno lije, celi svet eno samo morje. Tudi Noeta je začelo skrbeti, kaj bo, če ne bo konca povodnji: žalosten sedi v ladji, iz katere ni izhoda. Boga pa ni od nikoder: se je li premislil in hoče tudi njega in njegovo družino ugonobiti, pa na drugi način? — Vodovje narašča, delo pokončanja hudobije človeške je pri kraju. Dež preneha, voda pada, Bog da znamenje, da Noeta ni pozabil. — Abrahamu je bila znana ta dogodba.

Na dvorišču, na kupu gnoja sedi nekedaj bogati, sedaj siromašni in še zraven gobovi Job. Njegovi prijatelji ga zbadajo, češ, kje je sedaj tisti tvoj Bog, ki si ga vedno imenoval: gotovo je na te pozabil. Job jih zavrne: „Gospod je dal, Gospod je vzel; češčen bodi njegovo ime!“ — Abraham najbrž ni poznal Jobove zgodbe, tudi ni vedel, kako se je Bog zopet ozrl

na Joba: mi pa vemo, da Job ni bil prvi in edini, ki ni zgubil vere v božjo previdnost. Abraham je bil predpoda Kristusa. Morebiti je za en hip šla po božjem razodenju mimo Abrahamove duše podoba Zveličarja v njegovi skrajni zapuščenosti na križu: zakaj, če je Jezus sam rekel: „Videl je Abraham moj dan t. j. namreč rojstva dan in je bil vesel“ (Jan. 8, 56), smemo reči, da je bilo Abrahamu razodeto tudi, kaj se bo zgodilo z Mesijem tiste tri dni trpljenja in smrti: in tedaj je bil Abraham žalosten: bila pa mu je ta žalost v tolažbo v njegovi lastni zapuščenosti in nesreči.

5) Abrahamu je lakota v deželi vničila premoženje: živali so mu od lakote večinoma poginile, in njihove pastirje je moral odpustiti. Z ostanki čed in družine gre tudi on, kakor drugi nomadi ob taki stiski, v bližnjo, bogato deželo Egipt.

Bil je pa Egipt malikovavska dežela in življenje v njej zelo sprideno. Abraham se je tudi tu skazal zvestega Bogu in njegovi naravni postavi. Zato mu je Bog naklonil srce Faraona, egiptovskega kralja. Abrahamovo premoženje je zopet narastlo. Vkljub sreči, ki jo je užival v tej deželi, vkljub naklonjenosti njenega kralja, je Abrahama srce vleklo nazaj v kraje, ki mu jih je bil Bog odkazal in obljubil v posest. Vrnil se je v bližino Betela, tja, kjer je bival poprej in bil postavil Gospodu oltar. Tu na Gospodovi zemlji se je s slovesno daritvijo (Gen. 13, 4) zahvalil Gospodu za rešitev iz vseh stisk in nevarnosti življenja v tuji deželi in srečno vrnitev v domovino.

6) Nekaj srečnih, mirnih let je minilo. Nad Abrahamom je v smislu obljube, dane mu v Haranu, bival blagoslov božji. Postal je silno bogat in znamenit knez svojega nomadskega, pastirskega rodu.

Pa tudi Lot, njegov nečak, ki se je bil z njim vrnil iz Egipta, je sčasoma postal premožen mož, posestnik mnogobrojnih čred. Bil pa je posvetnega duha in pohlepen po še večjem bogastvu. Zato ni čuda, da je nastal prepir med njim in Abrahamom zaradi pašnikov. Abraham je v svoji modrosti in življenjski skušenosti spoznal, da bo najboljša, ločiti se obema družinama. V svoji plemenitosti in velikodušnosti reče Abraham svojemu nečaku Lotu: „Naj ne bo prepira med nama, ki sva brata! Glej, vsa dežela je pred nama: prosim, ločiva se: če pojdeš tina levo, bom jaz ostal na desni; če pa si izvoliš ti krajena desni, bom šel jaz proti levi!“ Glejte lep zgled miroljubnosti pri delitvi dediščine! pa spomnite se, kaj se godi po družinah, ki se krščanske imenujejo: koliko prepira, koliko jeze in sovraštva pri delitvi zapuščnine je med kristjani!

Lot si je izbral krasno pokrajino ob Jordanu, kjer so stala Sodoma in Gomora in druga mesta. Menil je, da je dobro zbral: pa se je hudo zmotil: videl je le zunanjo lepoto kraja, ni pa vpošteval spridenosti njegovih prebivavcev. Kazen za pohlepnost in prepirljivost ni izostala. Znana vam je osoda Sodome in Gomore. Kot ubogi pogorelec je bežal s svojo družino in komaj to otel, kar je imel na sebi.

ANTON HAFNER, kaplan v Dobrniču:

Kratka zgodovina III. reda, posebno še novomeškega tretjeredniškega okrožja.

(Referat na tretjeredniškem zborovanju v Novem mestu, 4. okt. 1918).

Bilo je pred nekako sedemsto leti. Kakor je hodil nekoč naš Gospod s svojimi učenci po Sveti Deželi, je potoval sv. Frančišek v družbi zvestega spremljevalca brata Maseja po italijanskih vaseh, trgih in mestih, pridigajoč z zgledom in besedo. Prideta tudi v mesto Alviano. Ravno se je večerilo. Sredi mestnega trga se ustavita, pričakujoč poslušavcev. Kmalu se je nabralo ljudstva obilno število. Pa še druge stvari so — kakor poroča legenda — hitele skup. Po starih mestnih zidovih je namreč gnezdilo nebroj lastavic. Te so se stekale iz svojih zavetišč nad ulico, so letale nad ljudmi v velikih gručah in glasno gostolele. Hrup je naraščal. Ljudje kmalu več drugi drugega niso razumeli. Sv. Frančišek čaka potrpežljivo, da se poleže lastavičji hrup. Čaka in čaka. Lastavic je bilo čimdalje več, čimdalje nižje so letale, čimdalje čvrsteje so gostolele. Slednjič se ozre sv. Frančišek ljubeznjivo kvišku in reče: „Sestre moje lastavice, čas je prišel, se zdi, da govorim jaz. Ve ste že dovolj povedale. Poslušajte sedaj tiho in mirno besedo božjo iz mojih ust!“ In evo vam! Kakor bi odrezal, utihnejo ptice in se umiré. Ljudstvo ostrmi nad tem nenavadnim pojavom. Nato jame sv. Frančišek govoriti, kakor ponavadi, preprosto, pa vneto o Kristusu in pokori. Ljudstvo strmi še bolj. Oboje, nenavadni dogodek z lastavicami, pa vneti in prepričevalni pridiga je bilo rodovitno seme, ki je rodilo v srcih vernikov bogat sad. Precej po pridigi hiti vse k svetniku in ga prosi, da bi jih sprejel med svoje učence. Sv. Frančišek je bil v zadregi. Kaj storiti? Vsi ne morejo zapustiti svojih opravil, svoje domačije, in stopiti v samostan. „Le ne hitite;“ jih zavrača, „počakajte, vam povem, kaj storiti, da se zveličate.“ Tu, pravijo tisti, ki poznajo življenje sv. Frančiška, je jel svetnik resno misliti, kako bi poskrbel dušno tudi za take, ki bi radi ostali med svetom, pa bi vendar živeli kot nekaki redovniki. Mislil je na sedanji III. red.

Ni bil to edini slučaj, da se je znašel sv. Frančišek v taki zadregi. Zgodilo se je, da ga je obiskal duhovnik, ki je hotel postati njegov učenec, želel stopiti v njegov red, pa bi bil vendar rad ostal tudi vnaprej v dušnem pastirstvu med svojimi farani. Zopet ga je prosila zakonska žena, naj ji da navodil, kako bi se lažje zveličala, pa bi vendar ostala še nadalje doma pri možu in družini.

Tu imamo torej, cenjeni zborovalci, iskati začetka III. reda. Za vse dobre vernike, ki bi bili radi redovno živeli, pa bi kljub temu ostali zunaj med svetom, je hotel poskrbeti sv. Frančišek s posebno pobožno ustanovo. Ni namerjal sicer ustanoviti novega reda; vsaj spočetka ne. Godilo se mu

je podobno, kakor takrat, ko je ustanavljal II. red, ali red klaris. K njemu se je zatekla sveta in pobožna devica sv. Klara in ga prosila, naj ji bo svetnik duhovni voditelj. Zapustila bo svet in živela pod njegovim vodstvom. Kaj je hotel sv. Frančišek! Šla je v samostan; enako misleče device so se ji pridružile; sv. Frančišek jim je pa dal navodil, kako naj poskrbe med delom, molitvijo in dobrimi deli za svoje dušno zveličanje. Tako je postal ustanovnik II. reda. Podobno je bilo tu. Njegovo sveto življenje in njegove vnete pridige so vplivale tolikanj na vernike, da je hitelo vse k svetniku, proseč ga, naj jim bo duhovni vodnik v večnost. Vmes so bili mladi in stari, ženske in moški, samski in oženjeni, duhovniki in svetni ljudje. Vseh ni mogel sprejeti med frančiškane in klarise, kar tako jih ni hotel pustiti, in tako je ustanovil zanje nov red, imenovan „red zdržnikov“, ali „red spokornikov“, ali, kakor so ga jeli imenovati pozneje „III. red“. Spočetka so živeli ti spokorniki vsak sam zase doma po hišah in spolnjevali po možnosti tri evangelijske svete: vedno uboštvo, vedno devištvo in pokorščino pod duhovnim voditeljem. Pravila za to jim je dal sv. Frančišek. Niso bili pa še pravi redovniki. Niso še poznali skupne obleke, ne skupnega življenja, ne skupnih pobožnosti; sploh ničesar, kar bi jih bilo vezalo kakor eno samostansko družino. Prvi pravi tretjerednik je bil, kolikor se da dognati, trgovec Lukezij in njegova žena Bonadona. Lukezij je bil preje precej navezan na svet in na bogastvo. Pozneje se je spreobrnil in z njim njegova žena. Obema je dal potem sv. Frančišek posebno obleko in nato sta preživela pod njegovim vodstvom vse dni med navadnimi opravili, med molitvijo in dobrimi deli, zlasti postrežbo bolnikov in podpiranjem siromakov. Okrog njih se je zbralo več enako mislečih, ki so nosili vsi enako obleko, dobili od sv. Frančiška posebna navodila glede skupne molitve in drugega, in tako je stopila v življenje prva tretjeredniška skupščina. Podobne skupščine so nastale tudi po drugih krajih. Vsem je pa dal sv. Frančišek skupna redovna pravila. Ta se sicer niso ohranila. Pač pa druga, po smislu prvih enaka, ki jih je pomagal sestaviti sv. Frančišku velik njegov prijatelj, učen kardinal Hugolin. Naslov se jim glasi „Predstojniška navodila spokornim bratom in sestrām, ki žive po lastnih domovih.“ Tu so brali tretjeredniki navodilo, kako naj po svojih močeh doma žive samostanski, kako naj doma spolnujejo evangelijske svete. Pravila je potrdil ustmeno papež Gregor IX. Pozneje so jih nekoliko spremenili v nebitvenih stvareh in ta je potrdil pismeno papež Nikolaj IV. leta 1289. Ta so ostala obvezna za tretjerednike do leta 1883. Med tem so se časi močno spremenili. Treba je bilo prilagoditi stara pravila novim časom, novim razmeram in potrebam. Dela se je lotil in ga srečno dovršil sveti oče Leon XIII. Izdal je nova pravila, v glavnem seveda nespremenjena, pač pa v stranskih zadevah izpopolnjena in predrugačena. Olajšal je posebno postno postavo in predpise ozir redovnih molitev. Ta pravila, oziroma to vodilo veže še danes vse ude III. reda po vesoljnem katoliškem svetu.

Vprašali boste, cenjeni zborovalci, kako pa sicer III. red! Kakšne čase mu je prisodila božja Previdnost v teku osmih stoletji od ustanovitve do danes! Koliko udov je štel? Kako so ti izpolnjevali pravila? Koliko se je

kazalo delo III. reda na zunaj? Ali ga je svet sprejel blagohotno? Na vsa vprašanja, žal, ni možno dati zadostnega pojasnila. Zgodovina III. reda je precej zavita v temo. Manjka zato zadostnih poročil. Tretji red je bil pač ponižen, kakor ustanovitelj sv. Frančišek. Gotovo je storil veliko dobrega na svetu. Veliko vernikom je pomagal, da so se lažje zveličali; veliko jim je pomagal k svetosti; gotovo je rodil bogato žetev, zlasti miloščine telesne in duhovne: ali s tem ni bahal. Ostal je ponižen. Dobra njegova dela so zapisana veliko bolj v knjigi življenja, ki jo hrani večni Sodnik, kakor pa v posvetnih zgodovinah. Gotovo se je razširil III. red po Italiji, dokler je še živel sv. Frančišek. Posneti se da to lepo iz kanclerjevega pisma nemškega cesarja Friderika, ki slove med drugim: „Manjši bratje in Pridigarji* so se dvignili proti nam. Javno so grajali naše življenje in naše delo. Da bi nam moč popolnoma strli, so ustanovili dve novi bratovščini, v kateri sprejemajo osebe vsakega stanu, moške in ženske. Vsi hitijo, da bi bili sprejeti in komaj je še nekaj oseb, katerih imena niso vpisana.“ Drugod so ga vpeljali pozneje, posebno po Španskem in po južni Nemčiji. Prvotna gorečnost je seveda jela pešati. Krive so bile posebno še verske homatije v 16. stoletju. Kriva protestantovska vera je korakala z mogočnimi koraki po svetu in je podila prav zelo redovnike iz samostanskih celic. Kaj čuda, če je opustošila tudi tretji red. Po Italiji in južnem Nemškem so tretjeredniki domala izumrli. Pač pa se je razcvel prav lepo isti III. red po Španskem in španskih misijonih, po Mehiki in južni Ameriki. Celo v daljni Indiji so se hvalili takrat z lepo se razcvitajočim tretjim redom. Po Avstriji mu je tudi močno škodoval strupeni jožefinski duh. Ta je divjal pod krinko pristne pobožnosti — v resnici je bil pa svobodomiseln v sedanjem pomenu besede — zlasti zoper ljudske pobožnosti in verske običaje in tako tudi zoper III. red. Zato je takrat tretji red močno nazadoval. Poleg tega so se zdela nekaterim tudi pravila prejezavna in niso hoteli vstopiti vanj. Ko je pa izdal sv. oče Leon XIII. nova polajšana pravila, je pa začel kazati III. red novo življenjsko moč. Ker ga je poleg tega isti sv. oče tolikanj priporočil vernemu ljudstvu, se od takrat širi hvalevredno in lepo procvita, posebno po Tirolskem in Bavarskem. Pa tudi po drugih katoliških pokrajinah poganja čimdalje čvrsteje svoje korenine.

Rad bi še našteval, koliko svetnikov je vzgojil III. red katoliški Cerkvi, koliko mučencev-tretjerednikov je prelilo kri za sv. vero, koliko kronanih glav je vpisanih v zapisnik III. reda, koliko slavnih in veljavnih in učenih mož vseh stanov in narodov ga krasi in diči. Pa za vse to nedostaja časa. Le nekaj malega naj še omenim o zgodovini našega domačega novomeškega tretjeredniškega okrožja!

Kdaj je bil vpeljan III. red po Slovenskem? Ne vemo. Zgodovina ne pove, ohranila je premalo poročil. In še kar jih je pustila, jih je uničil po večini sovražni jožefinski duh v zadnjih desetletjih 18. stoletja. Kolikor se da dognati, so ustanovili prvo skupščino leta 1715. v Ljubljani. Udov je štela skupščina malo in je tudi dobila malo naraščaja. Kar jih je pa bilo,

* »Manjši bratje« so frančiškani, »Pridigarji« pa dominikani.

so bili res vzor-tretjeredniki. Imeli so v frančiškanski cerkvi celo lastno grobnico. V Novem mestu, vemo, je živel III. red zagotovo že leta 1741. Tudi tu je bilo število udov pičlo. Polagoma so ustanavljali nove skupščine po vseh frančiškanskih samostanih. Vendar pa število tretjerednikov ni bilo nikjer znatno. Jožefinski duh je zavel tudi po naših pokrajinah. Cesar Jožef II. je prepovedal leta 1776. sprejemati nove ude v III. red, par let pozneje je pa sploh prepovedal vse cerkvene bratovščine in družbe in tako tudi III. red. Tretji red je v istini skoro izginil. Toda cesar je umrl, ne pa III. red. Vstal je, oživel in novo življenje mu je zaplulo po žilah, posebno odkar ga je tako odlikoval in priporočal sveti oče Leon XIII. Odtakrat tudi pri nas lepo prospeva in se utrjuje. V Novem mestu gre posebna zasluga za povzdigo III. reda sedanjemu neutrudno delujočemu, vnetemu voditelju in vizitatorju gospodu p. Pavlu. Ko je on nastopil svojo službo, je našel 23 tretjeredniških skupščin in podružnic. On jih je ustanovil nanovo 18. Vseh udov šteje sedaj naše tretjeredniško okrožje približno 10 tisoč, tako da je nekako vsak deseti vernik ud III. reda.

Čez tri leta bomo praznovali 700 letnico ustanovitve III. reda. Da bi jo pač mogli dostojno proslaviti! V ta namen naj III. red posebno v teh vmesnih letih lepo raste, prospeva in cvete!

Pot v nebesa.

Premišljevanja o večnih resnicah in o trpljenju Jezusa Kristusa.

Spisal sv. Leonard Portomavriški, poslovenil P. Alfonz Furlan.

Osemnajsto premišljevanje.*

Jezusa bičajo.

remišljuj: Pilat si umije roke, da bi pokazal Jezusovo nedolžnost, češ da si neče umazati svojih rok z nedolžno krvijo; ker pa ljudstvo le še naprej zahteva Kristusovo smrt, obsodi Jezusa, da bi ustregel Judom, v bičanje. Komaj so prejeli ti okrutneži dovoljenje bičati ga, se takoj spravijo nanj in ga začnejo kakor besni psi trpinčiti. Ta ga zgrabi za prsi, drugi za obleko, tretji za lase — in tako ga vlečejo na sodišče, kjer ga slečejo, privežejo na steber ter se pripravljajo na bičanje. Krotki Gospod se dá — kakor nedolžno jagnje — sleči, pomoli roke in se pusti zvezati. Ljudstvo se gnete od vseh strani,

* Glej lanski tečaj, str. 307 nasl.

da bi opazovalo neusmiljeno bičanje, Jezus pa gleda na tla, poln žalosti, osramočen — zaničevan in čaka nevihto udarcev. — — O kaj gledam v duhu in ne plakam?! Božji Sin je osramočen in zasmehovan, učlovečeni Bog s krivicami obsut in zaničevan, Bog zvezan in uklenjen, Bog mučen in trpinčen: Bog!

2. Premišljuj, kako to divje ljudstvo kakor zbesnelo udriha po Jezusu. Tolčejo ga po prsih, po hrbtu, ob straneh, po glavi in tudi po božjem obličju: ves život postaja višnjev; vsled nepretrganega bičanja teče v curkih kri, teče po udih kakor v brazdah — okrvavljeni so biči in bičarji, steber je oškropljen s krvijo in zemlja ž njo napojena. O božja Kri, prelita za odrešenje sveta, kako malo te časti in ljubi svet! — Grčave palice, trnjeve šibe in vrvi z železnimi kaveljčki so okrvavljene; bijejo, trgajo, razmesarjajo in odpirajo svete ude Zveličarjeve, iztrgavajo meso in kožo, ki padata na tla... Prikazujejo se kosti. — — Udarci sledijo udarcem, rana rani, bolečina bolečini: Jezus je ves krvav, ves je višnjev in v ranah; ni več podoben človeku, več ga ne moreš spoznati... Počakajte, trinogi! Ako hočete izliti vso svojo jezo in se nasititi krvi, izpusťte to brezmadežno Jagnje, vrzite se na mene, na spako hudobije, razbičajte moje grešno telo, ranite moje hudobne ude, raztrgajte moje puntarsko meso; nad menoj grešnikom izlijte svojo jezo in mirujte nad mojim nedolžnim Bogom! Jaz sem kriv, jaz zaslužim bičanje! — Kaj hudega je storil Jezus?! — Moja duša, glej Jezusa, trpečega Zveličarja, glej ga v tem sočutja vrednem stanju: od vseh zapuščen išče pomoči, — — Umij rane s svojimi solzami, zaceli mu rane z žalostjo in kesanjem; tolaži njegovo žalostno Srce z ljubeznijo do Boga, ki se je dal razmesariti za tebe, zavolj tvoje grešne krivde!

3. Premišljuj, kako ti po naravi divji trinogi in po zapovedi divjaki napravljajo Jezusu neskončno trpljenje, našuntani od hudega duha, osrčevani in plačani od Judov. Kakor pravijo nekateri, je bilo teh rabeljnov šestdeset po številu, ki so se menjavali: ko so se prvi utrudili bičati Jezusa, so nastopili drugi. Njihova divjost je ponehavalala, njih moč se je zmanjševala, nista pa upadla Jezusu potrpežljivost in ljubezen: Jezus trpi in molči. Ako ni umrl, ni moč njegove človeške narave, temuč jakost in moč njegove božje narave: božja narava je vzdrževala človeško v življenju z neprestanim čudežem, da bi Kristus kot človek še več trpel iz ljubezni do človeka. Ako bi se hotel Jezus ponižati in sprejeti samo eden udarec, bi bilo to dejanje, ki bi moglo angelje in vse ljudi nagniti, da bi se čudili! Kaj pa šele, ko je trpel toliko krutega in zaničljivega?! — O preobilna ljubezen, o neskončno ponižanje! Tukaj obstoj, moja duša, in premišljuj: Bož-človek je bičan, Bogu so kožo iztrgali, Bog je razbit. O ko bi vedel, kaj vse to pomeni: Bog trpi — trpljenje Jezusa Kristusa, učlovečenega Sina božjega! — Gospod se je prikazal razbičan častitljivi Viktoriji in ji je rekel: „To moje razbičano telo ti nalaga dolžnost, da me ljubiš; od tebe ne zahtevam drugega plačila kakor pravo ljubezen. Ljubi me tedaj, to pošteno zaslužim.“ — Moja duša, povračaj Jezusu zdihovanje za bičanje, bolečine za rane, solze za kri, ljubezen za ljubezen. Ljubi tistega, ki je tebe bolj ljubil kakor lastno življenje.

Kaj bi bil mogel Jezus še več storiti, da bi ga tudi ti ljubil?! Odgovori! Ako ga ne ljubiš, si tiger, si skala, si bolj grozovit kakor rabeljni, si peklenska spaka... O moj Bóg, ali ljubiti tebe ali pa umreti!

Sad tega premišljevanja. Kadar te bo skušal hudi duh, da bi ustregel svojim čutilom in nerednim željam, misli na bičanega Jezusa in preudarjaj, da z grehom ponoviš Kristusovo bičanje in razmesarjenje. Pater Peter Faber je rekel posvetnemu vitezu, da naj pogosto preudarja v svojem življenju: „Jezus ubog — in jaz bogat; Jezus lačen, jaz pa dobro živim; Jezus nag, jaz pa v ničemerni obleki; Jezus na križu, jaz pa v mehki postelji...“ Tako je vitez ravnal in ta misel ga je tako presunila, da je svoje življenje spremenil. To premišluj tudi ti!

Abuna Soliman.*

Nedavno je objavil neki nemški list za katoliške vojake sledečo mikavno dogodbico iz življenja „Abuna Solimana“, misijonarja v Afriki; našega rojaka dr. Ignacija Knoblarja.

Bilo je l. 1830: dvoje stotnij avstrijskega vojaštva je bilo nastanjenih v Škocijanu na Dolenjskem po hišah. Na domu našega misijonarja je dobilo stanovanje troje vojakov: en korporal in dva prostaka. Tedaj 11 letni Nace je bil ves zaverovan v vojake in tudi oni so imeli radi bistrega in dobrosrčnega dečka.

Ko so zopet odhajali, je rekel korporal Nacetovi materi: „Mamica! dve porciji svežega mesa nam je ostalo; s seboj ga ne bomo vlačili, tu ga imate, naredite ž njim, kar vam drago!“ — Bilo ga je nad dva kilograma.

Nace je čul vojakove besede: komaj so odišli, že je deček pocukal mater za predpasnik. „No, kaj hočeš zopet?“ ga vpraša mati. „Mama, smem li to meso nesti metlarici?“ — (ženski, ki je škocijanskim gospodinjam metle delala).

Dobrodušna mati je Naceta takoj razumela; ni ga bilo berača, siromaka, ki bi odšel praznih rok mimo Knoblarjeve hiše, in če le mogoče, je dar dobil po naročilu starišev iz roke enega ali drugega domačih otrok.

„Prav tako, idi in nesi ubožici meso,“ reče mati, zavije posodo z mesom v ruto ter da Nacetu v roke. Trenotek nato že dirja deček z darom na drugi konec vasi, kjer je bivala siromašna metlarica.

Čez kake pol ure se Nace vrne veselega obraza. „No, kako je bilo? Kaj je rekla metlarica?“ vpraša mati. „Je ni bilo doma,“ odgovori Nace,

* »Abuna« je časten naslov in pomeni »naš oče«.

sprednja vrata so zaklenjena, zadnja pa je pozabila zapreti, zato sem šel kar v kuhinjo: tam sem od mesa odrezal en kos, ga djal v lonec in zalil z vodo. Potem sem šel vun po drva, zakuril na ognjišču in lonec z mesom pristavil k ognju, da bo imela ubožica z otroci vred že juho in meso kuhano, ko se vrne. Sem li prav naredil, mati?"

"Prav, prav!" odgovori mati, "kam si pa djal drugo meso?" "Na polico v kuhinji." "Sedaj bova še malo krompirja nalupila; potem boš vzel malo soli, zelenjave in ječmenčka seboj ter vse to vrgel v pisker. Pripravi pa košček papirja in napiši nanj: Bog blagoslovi! ta papir prilepi na posodo!"

Ves vesel je Nace naredil po materinem naročilu. Začudeno je gledala uboga metlarica, vdova s tremi otroci, nenavadni dar nepoznanega dobrotnika, ko se je vrnila domov. Še štiri naslednje dni je mogla s podarjenim mesom prirediti krepke hrane sebi in svojim otrokom. Nace pa se je tiho veselil njene sreče.

Minilo je po tem dogodku 28 let. V Neapelju na Italjanskem je dne 18. aprila 1858 ležal na mrtvaškem odru mlad mož z dolgo brado, "Abuna Soliman". Trud in trpljenje misijonskega dela daleč doli v Sudanu v Afriki je apostolskega provikarja dr. Ignacija Knobleharja spravilo v zgodnji grob. Bil je ta slavni slovenski misijonar naš dobrodušni Nace. Najstarejši naši ljudje se ga še spominjajo, ko je po slovenski svoji domovini pridigal o misijonih in nabiral darove za uboge zamorce, svoje duhovne otroke, ovčice Kristusovega hleva daleč tam v vroči Afriki.

P. J. K.

Bogoljubna Katarina Kosača,

kraljica bosenska in tretjerednica.

drugi polovici petnajstega stoletja je bila usoda katoličanom v Bosni jako nemila. Brezbožni Turek je vedno huje pritiskal na deželo in izvestno bi bili ubogi kristijani popolnoma onemogli, ko bi ne bila poslala božja previdnost v deželo očetov frančiškanov.

Največja zaščitnica požrtvovalnih redovnikov je bila Katarina, soproga kralja Štefana Tomaža. Žal, da je moralo njeno velikodušno delovanje nenadoma prenehati.

Ko je namreč 1461. l. umrl kralj, je poskusil njegov sin Štefan Tomaževič otresti se turškega nasilstva, toda sultan Mohamed ga je premagal in dal odpeljati s stotisoči bosenskih prebivavcev v sužnost.

Dolgo časa je silil sultan kralja, naj se odpove krščanski veri, ali kralj je ostal stanoviten in je končno umrl mučeniške smrti.

Kraljici Katarini se je posrečilo ubežati iz dežele. Dolgo je blodila po svetu, dokler ji ni po mnogih težavah ponudil papež Sikst IV. varnega zavetišča v Rimu.

Sinova smrt, nesreča domače dežele, najbolj pa odpad nekaterih sorodnikov od krščanske vere, vse to jo je silno žalostilo, toda spoznala je ničevnost vsega pozemeljskega, posvetnega, odpovedala se do cela svetu in posvetila popolnoma Bogu.

Papež sam jo je sprejel v tretji red sv. Frančiška. Odsihmal je nosila le spokorno redovniško obleko in postala vsem prebivavcem Rima prelep zgled ponižnosti, pobožnosti in potrpežljivosti.

Siromakom je bila skrbna mati, zanje je žrtvovala tudi zadnje prihranjke. Nikoli ni tožila o svoji osodi, pač pa mnogo molila za sorodnike od vere odpadle in nesrečno bosensko deželo.

Nad vse jo je tešila in tolažila misel, da njeno ljudstvo ni do cela ostalo zapuščeno, zakaj oo. frančiškani so, skrivaje se preoblečeni kot kmetje, ostali v Bosni in bodrili siromake in sirote k vstrajnosti.

Ne rečemo menda preveč, ako trdimo, da je mnogo pripisati priprošnji blage kraljice, da je zamogel ostati frančiškanski red od tedaj pa do dandanes v deželi, koder skozi vsa stoletja izvršuje svojo nad vse težavno ali blagosno misijo in nalogo.

Katarina je umrla dne 25. oktobra 1487, (po drugih virih 1473. l.*) in je bila pokopana v cerkvi sv. Marije aračelske („Ara coeli“), kjer se nahaja še dandanes njen spominik.

Kraljica Katarina je bila v očeh sveta nad vse nesrečna, v resnici pa v luči vere neskončno srečna. Njeno goreče srce, ki je bilo le za svojega Odrešenika, je sijalo kakor solnce nad vsem rimskim mestom.

Naj bi bila ona nam tretjerednikom v zgled in spodbudo. Naj bi bili tudi mi, ne rečem solnca, vsaj pa lučice, če tudi prav majhne, neznatne lučice, ali vendar lučice, ki dajejo krog sebe svetlobo in gorkoto.

Vsak tretjerednik naj bi bil apostol, bodisi v katoliškem združništvu, bodisi na karitativnem polju in osebni dobroti, vsak otrok sv. Frančiška naj bi se potezal za resnico in pravico z besedo in v dejanju.

Kako blagosno bi bilo tedaj naše življenje!

Zato pa naj naše luči nikdar ne zatemnijo grehi, nikdar ne ugasne mlačnost — gorimo, svetimo sebi in drugim!

Da, ljubi Zveličar, to bodi naš sklep, naša prva misel ob pričetku novega leta, v mlademu jutru in poslej sleherni dan!

Brat Anton.

* Glej dr. Josip Gruden, Zgodovina Slovenskega naroda, ondi najdeš na str. 335 naslikano tudi njeno podobo.

Napitnica.

menitnih in plemenitih gospâ je pravzaprav veliko na svetu. To je splošno znano. Hvala Bogu, saj vsi vemo, da je plemenita gospa velikokrat veselje in tolažba premnogim nesrečnim dušam.

Med plemenitimi gospami pa je bila najplemenitejša „milostljiva“ na našem gradu. Tega nikakor ne trdimo iz lastne skušnje. Nikoli nam namreč ni bila dana priložnost, da bi bili primerjali plemenitost naše gospe s plemenitostjo drugih gospâ po širokem svetu. Toda če poslušamo in vzamemo za resnico, kar so v obilnem številu zbrani častivci naše gospe povedali o njeni plemenitosti pretekli praznik, bomo morali pritrditi, da je naša milostljiva res najplemenitejša gospa.

Pa kakšen je bil tisti praznik? Nič ni bil zapovedan od svete Cerkve in v nobeni pratiki ni bil zapisan. Bil je le nekakov družinski ali hišni praznik naše grajske gospe. Več pa nočemo povedati, ker bi morali sicer govoriti tudi o gospejini rodbini in takih rečeh, ki prav nič ne spadajo v okvir tega, kar hočemo povedati. Glavna stvar je vendar gospa sama, razmere in okoliščine njenega plemenitega življenja nas kar nič ne brigajo.

Poleg gospe same in njene plemenitosti bi utegnili tega ali onega mikati, kaj se je zgodilo oni dan na gradu, ko je obhajala gospa domači ali hišni praznik. Kdor je radoveden, naj kar lepo do konca bere in naj si misli, da bere zgodbo. To pa vendar lahko povemo naprej, da ni bilo nič takega, kar se navadno bere v zgodbah in jih dela mične in zajemljive.

Povabljenih gostov je bilo čedno število. Vsak, ki je prišel na svatovanje, se je šel najprej poklonit plemeniti gospe. No, to se vendar že samo po sebi razume. Potem so se zbirali v posebni sobi, rekli so ji salon. Ko jih je bilo že mnogo skupaj, so šli v obednico. Bila je dolga in široka in zelo lepo okrašena. Na sredi je stala dolga miza, ki je bila okusno pregrnjena in še bolj okusno obložena. Okoli tiste mize so posedli povabljeni in so pričeli zajemati in šlo jim je seveda v slast. Vsakdo je bil na tistem prostoru, katerega so mu odkazali. Sicer pa takih reči menda ni treba posebej omenjati.

Tako so torej obedovali in gospa je bila na vse strani silno milostna. Ko so nekoliko časa obedovali, so pričeli piti. Kaj in kako so pili, menda nikogar ne mika zvedeti. Pač pa ni brez pomena pripomniti, da so se jim jeziki čudovito razvezali in tako so pričeli „govoriti“. Pravzaprav so govorili že tudi poprej, toda sedaj so jeli govoriti govore in napitnice. In prav sedaj je prišlo na dan, kako plemenita je bila ves čas življenja naša milostljiva. Koliko neizrečeno dobrega in lepega so vedeli povedati o njej! Pa skoro vsaki je kaj vedel. Komaj je eden dobro končal, komaj je gospa, vsa žareča v lice, utegnila preudariti, kaj je govornik povedal, že je slovesno vstajal drugi in si je lastil besedo. In tako je vsaki našel in poudaril na milostljivi novo plat plemenitosti. Ta ali oni je tudi kar tam začel, kjer je prejšnji nehal, potem je vse skupaj malo zaobrnil in zgodilo se je, da je

plemenitost grajske gospe zasijala v popolnoma novi luči. Kako je bila vendar naša gospa neizrečeno plemenita!

Toda to še ni vse, kar se je tisti dan zgodilo.

Bilo je videti, da so se vsi naobedovali, napili — seveda v gosposkem pomenu besede —, nagovorili in nagledali lepote okrašene obednice. Tam od prvega mesta nekje, kjer je sedela gospa, se je razširil nasvet, naj bi šli gostje v drugo dvorano. Tam bodo kadili, pili kavo in vpeljali prosto zabavo. Splošno je bila ta misel, ki je bila itak pričakovana, sprejeta z velikim navdušenjem. Samo eden je vrgel v družbo pridušen opomin, naj hitro še kdo kakšno pametno reče. Morda vendar ta ali oni še kaj ve, da bi z duhovitim sklepnim nagovorom povzdignil današnjo slavnost.

In res se je nekdo našel. Saj bi bilo lahko povedati, kdo je bil, toda to je čisto brez pomena. Tisti se je torej dvignil na svojem prostoru in nekateri so siknili: pssst . . .

Oni je pa pričel počasi in dostojanstveno:

„V imenu Očeta in Sina in Svetega Duha. Amen!

Zahvalimo Te, vsemogočni Bog, za vse tvoje dobre, ki živiš in kraljuješ od vekomaj do vekomaj. Amen.

Povrni milostno, Gospod, vsem, ki nam zavoljo tvojega imena kaj dobrega store, z večnim življenjem. Amen.

V imenu Očeta in Sina in Svetega Duha. Amen!“

Govornik se je vsedel in je naredil tako nedolžen obraz, kakor bi ne bil storil tudi najmanjše nedostojnosti ne. Celó omizje je mirovalo in molčalo, kakor da sliši glas iz drugega sveta. Žar na licih plemenite gospe je ugasnil in bilo je, kakor da je dahnila vanje neprijazna bledost. Njena notranjost je občutila košček tiste neznane groze, ki se je polastila kralja Baltazarja, ko je videl na steni za mizo skrivnostno piščo roko. Takega govora še ni bilo nikoli pri mizi naše plemenite gospe . . .

Častito omizje še tudi po končani napitnici ni prav vedelo, kako in kaj. Vendar se je kmalu zopet vživelo v pravi položaj in je hušknilo — v gromki smeh. Tako je dalo na znanje, da je bila ta čudna predrznost sprejeta kot navadna šala. Bila je sicer nekoliko na nepravem mestu, no, pa naj bo . . . Le plemenita gospa in čudni govornik sta se popolnoma resno držala.

Potem so šli in so pili črno kavo in so govorili o čisto drugih rečeh. Ko so se poslavljali in sta si podala roki gospa in govornik zadnje napitnice, je milostljiva pogledala mimo njega v prazno steno. Ko so pa bili že zunaj, sta bila dva ali celo trije, ki so stisnili temu gospodu roko in so rekli: „Vi ste pravi mož . . .“

Resnica je pa tudi, da je plemenita gospa od takrat nadalje redko vstala od mize, da se ne bi spomnila zadnje napitnice ob dnevu svojega praznika. Nič prav prijetno ji ni del tisti spomin in njene ustnice so se včasih pregibale. Kaj več pa glede tega ne vemo, ker ni bilo mogoče ničesar zvedeti, zato je naravno, da se naše pripovedovanje konča.

Kajne, bilo je kakor zgodba?

P. B. A.

Kratka molitvica sv. Frančiška.

Bogoljubne brave našega „Cvetja“ opozarjamo na letošnji „Serafinski koledar“, zlasti še na dve razpravi, važni za ude in prijatelje III. reda: „Ali je tretji red času primeren?“ (26—37) ter „Vprašanja in odgovori“ (77—86). Obadva članka naj bi vsakdo večkrat prebral! V prvem članku je p. Marijofil Holeček dokazal, kako velikega pomena da je tretji red prav za sedanje čase, v drugem nam je pa p. Hugo Bren na kratko in določno pojasnil razna vprašanja glede odpustkov; proti koncu priporoča še posebno lepo molitvico sv. Frančiška, ki je dobro znana le udom I. in II. reda. Naj stoji ta molitvica tudi na tem mestu! „Molimo Te, najsvetejši Gospod Jezus Kristus tukaj in v vseh cerkvah, ki so na vesoljnem svetu in te hvalimo, ker si po svojem svetem križu svet odrešil.“

Odpustek 7 let in 7 krat po 40 dni, kolikorkrat se moli pri vstopu ali odhodu iz cerkve ali odhodu iz cerkve ali kapele, kjer je shranjeno pre-sveto Rešnje Telo. Opraviti se pa mora molitev kleč. Popolni odpustek enkrat na mesec, če se molitev opravlja vsak dan vsaj enkrat in če se prej-mejo sv. zakramenti. Ti odpustki se lahko darujejo ubogim-dušam v vicah. (Odlok S. P. 3. avg. 1917).

To molitev je opravljal naš sv. oče Frančišek ter jo je zapisal tudi v svoji oporoki. Želi torej, da bi jo tudi njegovi duhovni sinovi in hčere opravljali. V samostanih jo tudi opravljamo skupno pri priходу in odhodu na molitvenem koru. Prav je torej, da se te navade poprimejo tudi tretjeredniki. Na prav lahek način se vdeleže mnogih odpustkov ter obenem pomagajo vernim dušam v vicah.

Dopisi.

Tretji red v Celju.

Od lanskega leta pa do danes se je v 20 župnijah kanonično vpeljal tretji red sv. o. Frančiška, in sicer v Šmarji pri Jelšah (24. junija 1917), v Sv. Križu pri Slatini (28. okt. 1917), na Laškem (4. nov. 1917), v Konjicah (23. decembra 1917), na Põnikvi (28. dec. 1917), v Št. Petru v Savinjski dolini (1. jan. 1918), v Št. Ilju pri Mislinji (11. jan. 1918), v Št. Vidu nad Valdekom (13. jan. 1918), v Doliču (15. jan. 1918), v Poličanah (17. febr. 1918), v Zrečah (14. aprila 1918), v Čadramu (23. junija 1918), na Dobrni (15. avg. 1918), v Rogatcu (25. avg. 1918), na Prihovi (8. sept. 1918), v Št. Janžu na Vinah (22. sept. 1918), na Vranskem (29. sept. 1918), v Dolu (3. oktobra 1918), v

Trbovljah (7. okt. 1918), v Št. Lenartu nad Laškim (11. okt. 1918). O kanonični ustanovitvi samostojne skupščine tretjega reda sv. Frančiška v Šmarji, v Sv. Križu in na Laškem je Cvetje že poročalo, o drugih naj bode tukaj na kratko omenjeno.

Najbolj častno mesto med vsemi skupščinami po posameznih župnijah menda zavzemajo Konjice. Že od nekdanj se v tej krasni župniji goji lepo versko življenje — do 80.000 sv. obhajil imajo na leto; ni torej čuda, da šteje III. red v tej župniji nad 1200 udov. In kako vestni so ti tretjeredniki; vsaki dan jih najdeš skoraj polno cerkev pri sv. maši, koliko jih pristopa vsaki dan k sv. obhajilu, med njimi več moških, in kako so vneti za vsako dobro stvar! — Vsa čast gorečim dušnim pastirjem, ki so v resnici neumorno delavni v vinogradu Gospodovem! Neposredno pred kanonično ustanovitvijo III. reda so se vršile tridnevne duhovne vaje, katerih so se tretjeredniki zelo pridno udeleževali.

Na Ponikvi se je z vso vnemo poprijel III. reda sv. Fr. sedanji župnik, g. Anton Kociper, spopolnil je vso organizacijo, prireja pridno redovne shode in se trudi v vsakem oziru za razcvet III. reda. Da je bil tudi njegov prednik, † g. Alojzij Kreft, zelo vnet za III. red, to bodi tudi tu omenjeno njemu v hvaležni spomin!

V Savinjski dolini je več ali manj v vseh župnijah vpeljan III. red svetega Frančiška, kanonično ustanovljen je do sedaj samo v Št. Petru in na Vranskem. Sčasoma se bo to zgodilo tudi drugod po drugih župnijah.

V konjiškem okraju so posebno dobra tla za III. red sv. Fr., zakaj ne samo v Konjicah, ampak tudi drugod, po vseh župnijah III. red sv. Fr. zelo dobro vspeva. Kako svečano se je vršila kanonična ustanovitev v Zrečah, v Čadramu, na Prihovi! Vsi tretjeredniki so sprejeli sv. zakramente in z obnovitvijo sv. redovne obljube se zavezali skrbeti za napredek in razcvet novo ustanovljene skupščine III. reda. Bog povrni trud vsem dušnim pastirjem, ki tako pridno gojijo po vseh župnijah konjiškega dekanata III. red sv. Fr.

Ne smemo prezreti novo ustanovljenih skupščin III. reda v Doliču, Št. Vidu in Št. Ilju pri Mislinji, kjer je povsod glede III. reda vse lepo vrnjeno in življenje tretjerednikov vzgledno. Da so ti tretjeredniki res vneti za dobro stvar, se razodeva že v tem, da so od teh krajev hodili v Celje do 8 ur daleč peš na shod III. reda ob prvih nedeljah v mesecu.

Življenje tretjerednikov po rogaškem, šmarskem in novocerkovskem dekanatu, kamer se skoraj v vse župnije razteza III. red sv. Fr. v Celju, je večinoma vzgledno. Pridno se udeležujejo redovnih shodov, katere jim prirejajo domači dušni pastirji, ki so zelo vneti za III. red. Čast jim! Sčasoma se bo po vseh župnijah, kar bo le mogoče, kanonično vpeljal III. red.

Vzor gorečega duhovnika in obenem vnetega redovnega voditelja tretjega reda v svoji župniji, je pa brezdvombeno g. nadžupnik in dekan na Laškem, In zakaj? — On pravi, da bo III. red sv. Fr. še naša edina opora v hudih časih; tretji red je najboljša organizacija našega ljudstva. Tega mnenja je on in zato mu posveča vso svojo skrb in to ne brez uspeha. Tretjeredniki v laški župniji so v resnici „redovniki med svetom“, njihovo življenje izgledno, spodbudno! Cvetja imajo naročenih čez 70 iztisov! — Dobro posnemovavce ima g. dekan v dušnih pastirjih svoje dekanije, ki z ozirom na III. red z enako gorečnostjo delujejo vsaki v svoji župniji. Na željo gospoda dekana in gospodov župnikov se je že v več župnijah laškega dekanata kanonično ustanovil III. red sv. Fr., sčasoma pridejo vse na vrsto.

P. L.

Semlč. Naša skupščina je imela od 22. do 24. novembra že dolgo zaželjene duhovne vaje. Vodil jih je č. g. P. Salvator iz Ljubljane, ki nas je v šestih lepih govorih ljubeznivo opozoril na napake in poživil pravi tretjeredniški duh s tem, da nam je temeljito razložil Vodilo. V nedeljo zjutraj je bilo skupno sv. obhajilo, popoldan pa sklep duhovnih vaj z vesoljno odvezo, sprejemom in obljubami. Bog daj uspeha!

Lembah pri Mariboru. Tretji red sv. Franciška je v naši župniji že davno znan. Udje III. reda so hodili k mesečnim shodom v Maribor. L. 1911 je prišel v Lembah za dušnega pastirja g. Andrej Bračič. Že na prejšnji župniji pri Sv. Ožbaltu je vodil III. red. Že prvo leto svojega bivanja v Lembahu je povabil iz Maribora vizitatorja III. reda, da tudi tukaj v naši župniji vpelje tretji red. To se je zgodilo dne 28. majnika 1911. Popisali so se v župniji bivajoči udje III. reda. Oglasilo se jih je 18 in isti dan jih je zopet 18 na novo pristopilo. — Dne 4. dec. 1918 se je pa ob priliki „večne molitve“ tretji red kanonično ustanovil in se je vpeljala organizacija. — V predstojništvo so bili od p. vizitatorja poklicani: I. za moške: predstojnik: Rudolf Krajnc, organist, Lembah šte. 2.; namestnik: Anton Jauk, posestniški sin, Lembah šte. 14. — II. za ženske: predstojnica: Alojzija Robič, posestnica, Lembah šte. 32.; namestnica: Marija Križnik, kuharica, Lembah šte. 1.; svetovavke: 1. za Lembah: Antonija Černko, posestnica vdova, Lembah šte. 5.; 2. za Pekre: Cecilija Kac, posestnica, Pekre šte. 35.; 3. za Bistrico in Laznico: Ana Fröhlich, posestnica, Laznica šte. 28.; 4. za Vrhovdol-Hrastje: Elizabeta Koren, viničarka, Vrhovdol šte. 53.

Brezje (Gorenjsko). V preteklem letu se je izvršila vizitacija tretjega reda v sledečih župnijah: Dne 8. dec. v Mošnjah, 20. jan. v Kamnigoric, 10. marca na Breznici, 19. marca v Trziču, 24. marca v Lešah, 21. aprila na Dobravi, 1. sept. v Gorjah. — Z veseljem se opaža, da raste veselje in zajetje za tretji red! Novih udov je pristopilo 80, med temi 20 mož. P. M. H.

Cerklje pri Kranju. Pri nas se je 15. decembra 1918. kanonično ustanovila tretjeredna podružnica kamniškega okrožja. Bila je pač potrebna za našo veliko župnijo, ki je od Kamnika oddaljena tri ure. Težava je bila za mnogoštevilne ude III. reda (okoli sto jih je) obiskavati mesečne shode v Kamniku. Sedaj pa so se spolnile želje dobrih tretjerednikov. Mnogočastiti gospod župnik so si izprosili potrebnega dovoljenja pri škofijstvu in redovnem predstojništvu v Ljubljani in na osmino praznika Brezmadežne je prišel na povabilo g. župnika voditelj III. reda iz Kamnika, da slovesno ustanovi novo skupščino v naši cerkvi. Imel je primeren govor za tretjerednike in razložil tudi drugim v obilnem številu zbranim vernikom, dolžnosti in koristi udov III. reda. Nato so se pred oltarjem opravile molitve za vstano-vitev nove skupščine ter se je prvič podelila vesoljna odveza. Na priprošnje brezmadežne Device in sv. Franciška naj nova podružnica raste in cvete v čast božjo!

Razgled po serafinskem svetu.

»Savremena pitanja«, (Sodobna vprašanja) se naziva zbirka versko znanstvenih razprav za izobražene kroge, ki je v ličnih zvezkih (osmerki) začela izhajati pred kratkim v Mostaru. Namen te zbirke je, da hrvatskim in slovenskim izobraženim krogom otvori pravi in globoki pogled v lepoto krščanstva in nepremagljive kulturne moči katoliške cerkve, kakor tudi, da pobija dnevne in najnavadnejše ugovore proti katoliški cerkvi in veri sploh. V ta namen hoče v obliki razprav na strogo znanstveni podlagi, vendar v poljudni obliki obdelovati najrazličnejša verska, modroslovna, prirodoslovna, zgodovinska in socijalna vprašanja. Razprave bodo izhajale deloma v slovenskem deloma v hrvatskem jeziku v nedoločenih obrokih, na leto približno 5 zvezkov. Prvi zvezek »Razum i vjera, spisal o. Teofil Harapin O. F. M.« je že izišel, drugi se nahaja v tisku. Že imena sotrudnikov, tiskana na platnicah prvega zvezka jamčijo, da bodo stale posamezne razprave na višku časa in povsem odgovarjale svojemu visokemu namenu. Zato smo popolnoma prepričani, da ne bo ni enega izobraženega Jugoslavana, ki ne bi imel v svoji knjižnici teh zvezkov. — Cena posameznih zvezkov znaša 2 K, za dijake 1'60 K. Stalno predplačilo za prvih pet zvezkov znaša 8 K. Predplačila in naročila naj se pošiljajo na naslov »Hrvatska tiskara F. P. v Mostaru«.

Papeževa darila. Sveti oče je kardinalu in beneškemu patrijarhu Lafontenu (Lafontaine) poslal 100 tisoč frankov kot podporo težko obiskane beneške škofije. Ravno tako vsoto je nakazal sveti oče tudi oo. mehitaristom na Armenskem. Vsem potrebnim želi tako sveti oče priskočiti na pomoč. K sreči se še vedno dobe plemeniti dobrotniki, ki z lastnimi darovi omogočijo svetemu očetu njegovo darežljivost.

Tretjeredniški shod v Carigradu. 14. junija 1918 se je vršil v cerkvi St. Marija Draperis svečan shod vseh carigrajskih tretjerednikov. Bilo je to prvič, da so se vsi raznovrstni tretjeredniki skupno pokazali. Pri cerkvenih vratih je vsak tretjerednik dobil znak III. reda, ki si ga je pritrdil na prsa. Bilo je 360 udov, od teh 60 moških. Najprej so molili frančiškanski rožni venec in nato peli večernice malega oficija B. D. M. Potem je kapucin o. Konstantin v francoščini pridigal o III. redu in nato konventual o. B. Brenčič (Brencich) v novogrškem jeziku. Nato so peli nekaj pesmic na čast sv. Frančišku in sv. Antonu. Nadškof in delegat Angelj Marija Dolci (Dolci) je med tem pristopil k oltarju in podelil blagoslov z Najsvetejšim. Poleg tretjerednikov je došlo v cerkev tudi mnogo drugih vernikov, tako da je bila cerkev natlačeno polna. Na shodu so sklenili, da hočejo vsako leto enkrat prirediti tak sestanek.

Bazilika v Jeruzalemu. V Tuluzu (Toulouse) na Francoskem so že ob začetku vojske začeli na to misliti, da bi se postavila v Jeruzalemu bazilika na čast presv. Jezusovemu Srcu. Na čelu te akcije stoji sedaj tuluški škof, ki obljublja Bogu, da hoče vse mogoče storiti, da se to izvrši. Istotako poziva vse vernike, da bi pristopali v ta namen k sv. obhajilu, da bo ob zopetnih rednih razmerah ves katoliški svet mogel obiskovati baziliko presvetege Srca Jezusovega v svobodnem Jeruzalemu.

Zlati škofovski jubilej je praznoval dne 16. avgusta 1918 kardinal Gibbons. Zelo redek slučaj je pač, da kak škof skozi petdeset let nosi pa-

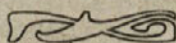
stirsko palico, kakor se je to zgodilo papežema Piju IX. (l. 1877) in Leonu XIII. (l. 1893). Kardinal Gibbons je po rodu Irec, rojen l. 1834 v Baltimoru v Združenih državah. L. 1868 je postal titularni škof in apostolski vikar na Karolini in bil kot najmlajši škof pričujoč na vatikanskem cerkvenem zboru. L. 1872 je postal škof v Ričmondu (Richmond), 1877 nadškof baltimorski in l. 1886 kardinal.

Nova škofija. Kakor se poroča, je na Angleškem osnovana nova katoliška škofija. To je korak naprej na zemlji, ki se je odtrgala od Rima. Novi škof je doktor Bernard Warda, sin glasovitega konvertita Warde in brat lani umrlega zgodovinarja Vilfrida Warde. Škofija ima 40 cerkev, poleg tega lepo število kapel, samostanov in zavodov ter šteje blizu 275 tisoč vernikov.

Skrb za katoliške vojake v amerikanski armadi. S strahom opazujejo protikatoliški francoski listi novost, ki so jo predlagali Kolumbovi vitezi za katoliške ameriške vojake in ki jo je vojno ministerstvo Združenih držav tudi v resnici izpeljalo. Vsak katoliški amerikanski vojak dobi na svojem „spoznalnem znamenju“ pripombo: „Pokličite duhovnika!“ Vsak drugi vojak, ki najde umirajočega s to opombo, je dolžan vse storiti, da se to prej ko mogoče izvrši. Tako Združene Države priznavajo pravico katoličanu izraziti svojo zadnjo voljo in smatrajo za svojo dolžnost to tudi po močeh olajšati.

Monsinjur Francésko Markéti (Francesco Marchetti), ki je bil dosedaj zastopnik sv. stolice v Bernu, glavnem mestu Švice, kjer je urejeval vprašanja glede ranjenih in drugih vojnih ujetnikov, je izvoljen za apostolskega internuncija v Venezuéli. Obenem je bil imenovan za titularnega nadškofa Selevcije. Njegov naslednik v Švici bo Luidži Maljóné (Luigi Maglione).

Preganjanje katoliške cerkve v Mehiki. Boj na nož proti katoliški cerkvi v Mehiki se še vedno nadaljuje. V Gvaladajari, mestu z nad 100 tisoč prebivalci so vse cerkve razen dveh zaprte in z dvema izjemama vsi duhovniki izgnani. Gosposka se sklicuje na novo ustavo, ki daje vladi vsake provincije pravico, da sama določi, koliko cerkva in duhovnikov je potrebnih. Od inozemskih duhovnikov trpe le tiste, ki so dodeljeni kakemu zunanjemu poslaništvu in še ti so omejeni le na osobe poslaništva. Na velikem polotoku Jukatánu (Yucatan), koder je 1 nadškofija in 2 škofiji, je ostalo začetkom l. 1918 le še osem starih in povsem oslabele duhovnikov, ki jedva še morejo izvrševati svojo službo. Nad sto cerkva je brezobzirni vladni komisar Alvarado oropal vseh dragocenosti. Dal Bog, da bi orkan divjega sovraštva proti vsemu, kar je katoliškega, kmalu ponehal!

Priporočilo v molitev.

V pobožno molitev se priporočajo:

l. pokojni udje **tretjega reda**

1) skupščine celjske:

Celje: Gregor Povh, Marija Jošt, Julijana Čater, Neža Majhenič, Katarina Doler, Polona Pradnik; Čadram: Liza Ratej; Dobje: Helena Guček, Barbara Skale; Dobrna: Marija Dobovičnik, Ana Sedovnik, Jernej Ternovšek; Dol: Terezija Korbar, Marija

Račič; Dolič: Urša Mlinšek, Julijana Britovšek, Ana Kričaj, Pavel Paternejš, Barba Kriče, Marjeta Tempran, Pavlina Grobelnik; Dramlje: Marija Lončarič, Urša Maček, Jakob Rezar († na Pljavi); Frankolovo: Polona Senegačnik; Galicija: Matija Hriberšek, (velik dobrotnik kapucinske cerkve v Celju), Marija Teržan, Marija Potočnik; Gotovlje: Terezija Goršek, Ana Strupot, Polona Jordan, Marija Cokan, Terezija Kobilica (iz Špitaliča); Št. Janž: Marija Ruprecht; Št. Jernej: Jozefa Pirš; Št. Jurij ob juž. žel.: Ana Celestin, Ana Špolar, Neža Repec, Ana Tehmajster, Lucija Zupanc; Jurij Zdolšek, Martin Osel, Marija Pavčnik; Kostivnica: Marija Strniša, Jozefa Strašek; Sv. Kunigunda: Fortunat Kvas, Jožef Vrečko (oba vojaka); Laško: Marija Krašovec, Marija Kolenc, Peter Mastnak; Št. Lenart: Helena Požlep; Loka pri Zid. mostu: Jozefa Koritnik, Rozalija Brečko; Loče: Neža Centrih, Polona Valant; Novacerkev: Jurij Arzenšek, Jožef Kraljič, Marija Cvenk, Lovrenc Zupaneč, Marjeta Krajcar, Uršula Arlič, Franc Kraljič (vojak), Antonija Brenko, Neža Delčnjak, Alojzij Arlič (vojak), Antonija Iskrač; Olimje: Marija Zupanc, Rok Balina, Neža Valenčak, Ana Plevnik; Št. Peter na Medv. Selu: Marija Škodič; Pilštajn: Marija Amon, Ana Trefalt; Polzela: Cecilija Tergrav, Helena Kok, Jera Rojšek, Franc Tergrav, Marija Pirc; Sp. Ponikva: Blaž Forštner, Marija Zidanšek, Liza Senken, Marija Sekolec; Zg. Ponikva: Jera Kveder; Št. Rupert: Helena Zupanc; Sladkagora: Ana Cerinšek, Urša Ogrizek; Slivnica: Jakob Pestivšek, Marija Skale, Marija Centrih; Šmarje: Marija Bračun, Marija Kervnik, Ana Smole, Marija Smole, Lucija Lovger; Šmartno: Liza Pečnik; Šoštanj: Terezija Kačnik; Št. Štefan: Franc Golež, Marija Planinšek; Teharje: Helena Ramšak, Ana Klinej, Neža Rozman, Ana Gajšek; Trbovlje: Anton Kozar, Marija Pevc, Helena Gerčar; Št. Vid: Marija Cerovšek; Št. Vid pri Planini: Anton Žekar, Jožef Pavlinč, Marko Ključar, Barba Leskošek, Urša Gračnar, Vitanje: Marija Jakop, Terezija Planke, Jozefa Noner, Helena Čmajne; Vojnik: Jozef Sentočnik, Martin Guzej, Karl Jošt, Marija Kukovič, Liza Strašan, Katarina Petelinšek, Neža Pristovšek, Marija Šteble; Zibika: Terezija Ratej; Žalec: Jozefa Koren, Marija Žagar; Žusem: Neža Kos.

2) skupščine mariborske:

č. šolska sestra S. M. Peregrina roj. Terezija Brečko, † 8. decembra 1918; Maribor: M. Raus, Elizabeta Pahernik; Cirkovce: M. Frangež, Terezija Medved; Sveti Lovrenc n. Dr. p.: Ter. Beranič, Tomaž Predikaka, Neža Hazemali; Studenice: M. Prešeren, M. Fermalšek, M. Brumec, Julijana Bauman; Sv. Barbara pri Vurbergu: Jozefa Weber; Hoče: M. Bohel; Prihova: Terezija Goznik; Ribnica: M. Miklavc. Uršulinke v Ljubljani: Terezija Kürbis † 19. okt. 1918.

3) Sv. Križ pri Slatini:

Anton Mikša, Gaberce; Franc Brantuša, Brestovec; Matevž Bercko, Sp. Sečovo; Terezija Sajko ter Ana in Liza Drogenik, Gaberce; Marija in Jera Berk, Nezbiše; Marija Hajnšek, Plat; Antonija Šket, Vel. Rodne; Marija Plevčak, Irje; Matilda Novak, Cerovec; Barbara Plevnik, Tržišče; Neža Šket, Sv. Križ; Frančiška Turnšek, Sp. Sečovo; Cecilija Žurman, Sv. Trojica.

4) Vič pri Ljubljani:

Marija Belicijan, Ana Schmalhardt, Marjeta Godeša, Ana Ogrin.

II. pokojni udje armade sv. Križa:

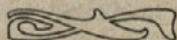
Marija Košir, Sv. Katarina pri Medvodah. Priporoča se udom armade sv. Križa v molitev! —

Dalje se priporočajo v molitev:

M. B. za popolno ozdravljenje. Neka družina za mir in edinost. Tretjerednica v svojih zadevah za dušno in telesno zdravje. Vsem tretjerednikom bodi priporočen v molitev neki vojak, da bi dosegel milost vere in da ne bi obupal. Naši vojaki, ki se še niso vrnili. Goriški in prekmurski Slovenci. Vse prošnje, ki še niso bile uslišane.

Zahvala za uslišano molitev.

Podpisana se zahvaljuje sv. Duhu, presv. Srcu Jezusovemu, Mariji vedne pomoči, sv. Frančišku, sv. Antonu, sv. Elizabeti in sv. Karolu za ozdravljenje svojih otrok. (Dar 2 K prejeli, Bog povrni! — Ured.) — Katra Kunst, Tržič. — Hvala tisočera ljubemu Jezusu in Mariji za milost, da je neka bolnica mogla prejeti sv. obhajilo, potem ko smo obljubili zahvalo. Hvala tisočkrat pa tudi sv. Antonu za pomoč v neki stiski, ko sem zahvalo obljubila. Vsakdo naj zaupno prosi in želi pomoči, pri mogočnih priprošnjikih jo dobi gotovo. N. A. — Presv. Srce mi je naklonilo zdravje na priprošnjo Marije pomočnice, sv. Antona in častitega Don Boska, v zahvalo darujem za sv. misijone v Afriki 20 K. (Bog plačaj! Znesek omenjen med »Darovi«. — Ured.) — M. B. iz Š.

Darovi.

Armada sv. Križa. Darovi udov (armade sv. Križa) v novembru: Antonija Fajfar, Kranj 10 K; Janez Vilfan, kaplan v Kostanjevici 17 K; Martin Bobovec, Harsliget 148 K; P. Salvator Zobec, Ljubljana 92 K; Frančiška Poljanec, Idrija 12 K. — Došlo v Kamnik: Marija Bukovec, Sv. Katarina pri Medvodah 18 K; neimenovana 15 K; Marijana Kosirnik, Tunice 5 K; Alojzija Prelesnik, Stranje 2-70 K; Mar. Zamlen, Bistričica 2-70 K; Franca Pavlin, Prapretno 2-70 K; Cila Koritnik, Stranje 2-70 K.

Za kitajski misijon: Župni urad Cerklje pri Kranju 100 K; vlč. g. Anton Dolinar, Repnje 10 K; za odkup pogankega otroka: Terezija Kern, Stiška vas 50 K; za odkup deklce (Alojzija): neim. članica dekl. Mar. družbe v Št. Andražu pri Polzeli 25 K.

Frančiškanska misijonska družba v Mariboru: Pospešitelji so nabrali: Stranjšak Frančiška v Mariboru: 27-20 K; Skerbs Roman, župnik na Prevorju: 97 K; Jožef Kodrič, kaplan pri Sv. Martinu pri Slovenjgradcu: 300 K.

Za frančiškanske misijone: Vlč. g. Anton Dolinar, vpok. župn., Repnje 10 K.

Za najpotrebnejše misijone: Župni urad Cerklje pri Kranju, kot zahvala v čast sv. Jožefu: 100 K.

Za afrikanske misijone: Matija Bobnar, Lahoviče 2 K; M. B. iz Š. 20 K; Marija Žverk, Sv. Ksaverij 10 K.

Za misijone: neimenovana 20 K.

Za cerkev in samostan v Brežicah: neimenovanih 100 K; Matija Bobnar, Lahoviče 2 K.

Za kruh sv. Antona: Župni urad Cerklje pri Kranju: 50 K; Fran Polajnar, Cerklje 6-50 K; vlč. g. Anton Dolinar, Repnje 10 K; Matija Bobnar, Lahoviče 1 K; N. Kočevár, Kamnik 12 K; neimenovana 3 K; Genovefa Krajnc 5 K; Marija Krajnc 3 K; Ana Mata-rožnik, Sv. Ksaverij v Sav. dolini 3 K.

Tretjeredni mesečni shodi v Mariboru leta 1919:

Dne 6. januarja, praznik sv. Treh kraljev. 2. februarja, svečnica. 19. marčija, sv. Jožef. 21. aprila, velikonočni ponedeljek. 29. majnika, Kristusov vnebohod. 29. junija, Sv. Peter in Pavel. 20. julija, škapulirska nedelja. 15. avgusta, Marijino vnebovzetje. 8. septembra, Marijino rojstvo. 5. oktobra, prva nedelja v mesecu. 9. novembra, nedelja po spominu vernih duš v vicah. 8. decembra, brezmadežno spočetje B. D. M.

Sv. duhovne vaje za ude III. reda v Mariboru

se bodo vršile, ako ne pride vmes kak nepričakovan zadržek, kvaterni teden v postu, od nedelje, dne 9. marčija zvečer ob šesti uri, do četrta, dne 13. marčija 1919 zvečer v slovenskem in nemškem jeziku.

Sv. duhovne vaje za tretjerednike v Celju

se obhajajo vsako leto 26., 27. in 28. januarija, ko imamo pri nas večno češčenje najsvetejšega Zakramenta ali večno molitev.

Pregled tretjerednih vaj.

Skupščina brezjanska: mesečni shod: 19. januarija (tretja nedelja v mesecu) po prvem duhovnem opraviu (okoli 8. ure zjutraj) v cerkvi; ura molitve: 1. in 19. jan. (1. in 3. nedeljo v mesecu) popoldne ob 3. uri. — **Brežiška:** m. shod: 26. jan. (zadnja nedelja v mesecu) ob 2. uri popoldne. — **Celjska:** m. shod: 5. januarija (prva nedelja v mesecu) ob 1. uri nauk, litanije, darovanje; pred shodom od 12. do 1. ure molitve in petje; ponedeljek 6. jan. ob 5. uri zjutraj sv. maša za rajne tretjerednike. — **Kamniška:** m. shod: 26. januarija (zadnja nedelja v mesecu) ob 3. uri popoldne. Nato odborna seja. — **Krška:** mes. shod: 19. jan. (tretjo nedeljo v mesecu) ob 1. uri nauk, litanije, darovanje; pred shodom od 12. do 1. ure molitve in petje. Vsako nedeljo in praznik sv. maša z blagoslovom za žive in mrtve tretjerednike. — **Ljubljanska:** m. shod: 5. jan. ob polu 5. uri popoldne; za tiste, ki so ta dan zadržani, bo shod 6. jan. ob 5. uri zjutraj v dvorani; za vnanje ude bo shod 6. jan. ob 3. uri popoldne; poduk za novince: 12. jan. ob 4. uri pop.; odborna seja: 26. jan. ob 4. uri popoldne. — **Mariborska:** m. shod: 6. januarija, na praznik sv. Treh kraljev, ob polu 3. uri popoldne. — **Nazarska:** m. shod: 5. januarija (prva nedelja v mesecu) ob polu 8. uri zjutraj z navadnim vspešdom. — **Novomeška:** mesečni shod: 12. januarija (druga nedelja v mesecu) ob en četrt na enajsto uro popoldne s sv. mašo za III. red in ob 4. uri popoldne. — **Skupščina pazinska:** m. shod: 19. januarija (tretja nedelja v mesecu). — **Svetotrojiška:** m. shod: 1. jan. z navadnim vspešdom in papeževim blagoslovom; ura molitve: 5. in 12. jan. za evharistični odsek (knjiga: »Vedno češčenje« za lavantinsko škofijo); 19. in 26. jan. serafinski rožni venec s primernim petjem. — **Skupščina pri Novi Štiti:** m. shod: 26. jan. (4. nedeljo v mesecu) ob polu 3. uri pop.; ob en četrt na 2. uro odborna seja; od polu 2. do polu 3. ure molitvena ura s kratkim govorom; ob polu 3. uri shod, litanije treh redov sv. Frančiška; po litanijah poduk za novinke v zakristiji. — **Skupščina na Viču:** m. shod: 5. januarija (prva nedelja v mesecu) popoldne po litanijah; odborne seje: na dan shoda pred govorom.

Rimsko-frančiškanski koledar za leto 1919.

Mesec januar ali prosinec.

<p>1. sreda: Novo leto. V. O., P. O.
2. četrtek: Bl. Bentivolij in bl. Gerard, sp. 1. reda.
3. petek: Osmína sv. Janeza evangelista.
4. sobota: Bl. Angela Fulginijska, vdova 3. reda.</p> <hr/> <p>5. nedelja: Presv. Ime Jezus. P. O.
6. pondeljek: Razglašenje Gospodovo. V. O., P. O.
7. torek: Med osmíno.
8. sreda: Med osmíno.
9. četrtek: Med osmíno.
10. petek: Med osmíno.
11. sobota: Med osmíno; sv. Higinij, papež mučenec.</p> <hr/> <p>12. nedelja: 1. po razglašenju Gospodovem.
13. pondeljek: Osmína.
14. torek: Sv. Hilarij, škof cerk. učenik; sv. Feliks, muč.
15. sreda: Sv. Pavel, puščavnik; sv. Maver, opat.
16. četrtek: Sv. Berard in tovariši, muč. 1. reda, P. O.; sv. Marcel I., papež mučenec.
17. petek: Sv. Anton, opat.</p> | <p>18. sobota: Sv. Petra stol v Rimu; sveta Priska, dev. muč.</p> <hr/> <p>19. nedelja: 2. po razglašenju Gospod.; bl. Karel, bl. Tomaž Korski, bl. Bernard Korleonski, spoznavavci 1. reda. P. O.
20. pondeljek: Sv. Fabijan in Sebastijan, mučenca.
21. torek: Sv. Neža, devica, mučenka.
22. sreda: Sv. Vincencij in Anastazij, muč.
23. četrtek: Zaroka bl. Dev. Marije; sv. Rajmund Penafortski, spoznavavec; sv. Emerencijana, dev. muč.
24. petek: Sv. Timotej, škof mučenec.
25. sobota: Spreobrnjenje sv. Pavla apost.</p> <hr/> <p>26. nedelja: 3. po razglašenju Gospod. Sv. Družina.
27. pondeljek: Sv. Janez Zlatoust, škof cerkveni učenik.
28. torek: Bl. Rogerij in bl. Egidij Lavrencijanski, spoznavavca 1. reda.
29. sreda: Sv. Frančišek Saleški, škof, cerkveni učenik.
30. četrtek: Sv. Hijacinta Mariskotova, devica 3. reda. P. O.
31. petek: Bl. Ludovika Albertonova in bl. Pavla Gámbara Kosta, vd. 3. reda; P. O.; sv. Peter Nolask, sp.</p> |
|--|--|

Opomba: P. O. pomeni popolni odpustek za vse verne v cerkvah treh redov sv. Frančiška.

P. O. pomeni popolni odpustek samo za ude treh redov sv. Frančiška.

V. O. pomeni vesoljno odvezo s popolnim odpustkom.

Listnica upravníštva.

»Seratinski koledar« je še v zalogi; zato naj se še oglasi, kdor ga želi dobiti. Cena mu je 2 K. V zalogi je tudi še 32. in 33. letnik »Cvetja«. Pridni bravci naj si ga naroče. Cena za en letnik je 2 K. Najlepša hvala vsem, ki so nam poslali 3. in 4. zvezek 35. letnika! Bog povrni!

Razširjajte in naročajte »CVETJE«!